ଆମ ପାଖ-ଦେଶ ପିଲାଙ୍କ କଥା

ଆମ ପାଖଦେଶ ପିଲାଙ୍କ କଥା

ଅଧିରାଜମୋହନ ସେନାପତି

ବିଦ୍ୟାପୁରୀ

ନୂତନ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୯୭

ପ୍ରକାଶକ
ପୀତାମ୍ବର ମିଶ୍ର
ବିଦ୍ୟାପୁରୀ
ବାଲୁବଜାର, କଟକ ୭୫୩୦୦୨

ଲିପିସଂଯୋଜନ
ବିଦ୍ୟାଶ୍ରୀ ଡିଟିପି ସେଣ୍ଟର
ଆଲାମଚାନ୍ଦ ବଜାର, କଟକ ୭୫୩୦୦୨

ମୁଦ୍ରଣ
ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରୋସେସ୍, କଟକ

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫.୦୦

ସୂଚୀ

ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ

ଦ୍ୱିତୀୟ ଖଣ୍ଡ

ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ

ପୃଥିବୀର ଛାତ

ତିବ୍‌ବତ ଦେଶର ପିଲା

ଜହ୍ନ ରାତି । କାହ୍ନୁ ତା' ଘର ପଛଆଡ଼ ବଗିଚାରେ ଠିଆହୋଇ ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଲା । ଦେଖିଲା ରୁପାଥାଳିଆ ପରି ଗୋଲ ଜହ୍ନଟିଏ ଆକାଶରେ ଶୋଭା ପାଉଛି । କାହ୍ନୁ ଜହ୍ନ ଆଡ଼କୁ ଏକ ଧ୍ୟାନରେ ଅନାଇ ରହିଲା । ତାକୁ ବୋଧ ହେଲା— ସତେ କି ଜହ୍ନ ବି ତାକୁ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନାଇ ରହିଛି । କାହ୍ନୁ ହାତ ଟେକି ଅତି ଶରଧାରେ ଡାକିଲା—

କାହ୍ନୁ ଜହ୍ନମାମୁଁକୁ ହାତ ଟେକି ଡାକୁଛି

"ଆରେ ଜହ୍ନମାମୁ ଶରଦଶଶୀ ।
କାହ୍ନୁ ପାଖେ ବେଗେ ପଡ଼ ତୁ ଖସି ।"

ଭଣଜାର ଡାକ ଶୁଣି ଜହ୍ନମାମୁ ଠେକୁଆ ପିଠିରେ ଚଢ଼ି ଆକାଶ ରାଇଜରୁ ଉଡ଼ି ଆସିଲେ । ଆଖିପିଛୁଳାକେ ଆସି କାହ୍ନୁ ପାଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ।

କାହ୍ନୁ— ନମସ୍କାର, ଜହ୍ନମାମୁ ।

ଜହ୍ନମାମୁ— ନମସ୍କାର, ଟିକି ଭଣଜା ! ତୋ ଡାକ ଶୁଣି ଚନ୍ଦ୍ରଲୋକରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲି । ତୁ ମୋତେ ଡାକିଲୁ କାହିଁକି ?

କାହ୍ନୁ— ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଶ ଭ୍ରମଣରେ ବାହାରିବି । ତମେ ମୋ ମନକଥା ଜାଣି ନୂଆ ନୂଆ ଦେଶରେ ବୁଲାଇ ଆଣିବ ।

ଜହ୍ନମାମୁ— ହେଉ, ଭଲ କଥା । ସାଙ୍ଗସାଥୀ ନ ଥିଲେ ଦେଶ ଭ୍ରମଣ ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁ । ତୋ'ପରି ସାନ ପିଲାଟାଏ ବି ଏକୁଟିଆ ଦୂର ଦୂରାନ୍ତର ରାଇଜକୁ ବୁଲିଯିବ କିପରି ?

କାହ୍ନୁ— ସେଥିପାଇଁ ତ ମୁଁ ତମକୁ ଡାକିଲି ।

ଜହ୍ନମାମୁ— ଏ ପୃଥିବୀରେ ଏତେ ଦେଶ ଅଛି ଯେ କେଉଁ ଦେଶକୁ ଆଗ ଯିବା, ଆଉ କେଉଁ ଦେଶକୁ ପଛେ ଯିବା କହିବୁଟି ?

କାହ୍ନୁ— ତମେ ମାମୁ ! ଆକାଶ ରାଇଜରେ ଥାଇ ସବୁ ଦେଶ ଦେଖିପାରୁଛ । କେଉଁ ଦେଶକୁ ଯିବା ତମେ କହିବ । ମୋତେ ପଚାରୁଛ କ'ଣ ?

ଜହ୍ନମାମୁ— ହେଉ, ଚାଲ ଯିବା ଗୋଟାଏ ବିଚିତ୍ର ଦେଶକୁ । ଏ ଦେଶ ତୋ ଦେଶକୁ ଲାଗି ରହିଛି । ମୁଁ ଆକାଶରୁ ତଳକୁ ଅନାଇଲେ ଏ ଦେଶଟା ମୋ ଆଖିରେ ପ୍ରଥମେ ପଡ଼େ । ଏ ଦେଶ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଛି, ସେ ଅଞ୍ଚଳକୁ ପୃଥିବୀର ଛାତ କହନ୍ତି ।

କାହ୍ନୁ— କ'ଣ କହୁଛ ମାମୁ ? ପୃଥିବୀର ଛାତ ! ପୃଥିବୀର ଛାତ ପୁଣି ଆସିଲା କାହୁଁ ? ଘରର ସିନା ଛାତ ଅଛି । ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଛାତ କାହିଁ ? ଆକାଶ କ'ଣ ପୃଥିବୀର ଛାତ ?

ଜହ୍ନମାମୁ— ନାହିଁରେ ଟିକି ଭଣଜା ! ନାହିଁ । ଆକାଶ ପରା ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ । ଏହା ଘରର ଛାତପରି ନିଦା ଜିନିଷ ନୁହେଁ । ତେଣୁ

ଆକାଶକୁ ପୃଥିବୀର ଛାତ କହିଲେ ଭୁଲ୍ ହେବ । ମୁଁ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳ କଥା କହୁଛି ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦେଖିବୁ ଖାଲି ପର୍ବତ ଆଉ ମାଳଭୂମି । ଏହି ମାଳଭୂମି ଅଞ୍ଚଳ ପୃଥିବୀର ଆଉସବୁ ଅଞ୍ଚଳଠାରୁ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ । ତେଣୁ ଏହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ପୃଥିବୀର ଛାତ କହନ୍ତି ।

କାହ୍ନୁ— ତେବେ ଚାଲ ମାମୁ ! ସେହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯିବା ।

କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଉଚ୍ଚା ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଉଡ଼ିଯାଉଛନ୍ତି

ଜହ୍ନମାମୁ ଠେକୁଆ ପିଠିରେ ବସିଲେ । କାହ୍ନୁ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କ କୋଳରେ ବସିଲା । ତିନିହେଁ ଉତ୍ତରକୁ ମୁହଁ କରିଥାନ୍ତି । ଜହ୍ନମାମୁ ସଙ୍କେତ ଦେଲେ— ଏକ, ଦୁଇ, ତିନି । ତିନିହେଁ ସାଁ କରି ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିଗଲେ । ସିଧା ସଳଖ ଉତ୍ତର ଦିଗକୁ ଯାଇ ଉପରୁ ଦେଖିଲେ ଉଚ୍ଚା ପାହାଡ଼ସବୁ ଆକାଶକୁ ମୁଣ୍ଡ ଟେକିଛନ୍ତି । ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବରଫ ପଡ଼ି ଧଳା ଦିଶୁଥାଏ ।

ଏଡ଼େ ଉଚ୍ଚ ପର୍ବତ ଶିଖରଗୁଡ଼ାଏ ଦେଖି କାହ୍ନୁ କାବା ହୋଇ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅନାଇ ରହିଲା । ପର୍ବତ ଶିଖରଗୁଡ଼ିକ ବରଫରେ ଘୋଡ଼େଇ ହୋଇ ଆକାଶରେ ଲୁଚି ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଜହ୍ନମାମୁ— କାହ୍ନୁ ! ତୁ ହାଁ କରି ଚାହିଁ ରହିଛୁ କଅଣ ? ଏଗୁଡ଼ିକ ପରା ତିବ୍ବତ ଦେଶର ପାହାଡ଼ ।

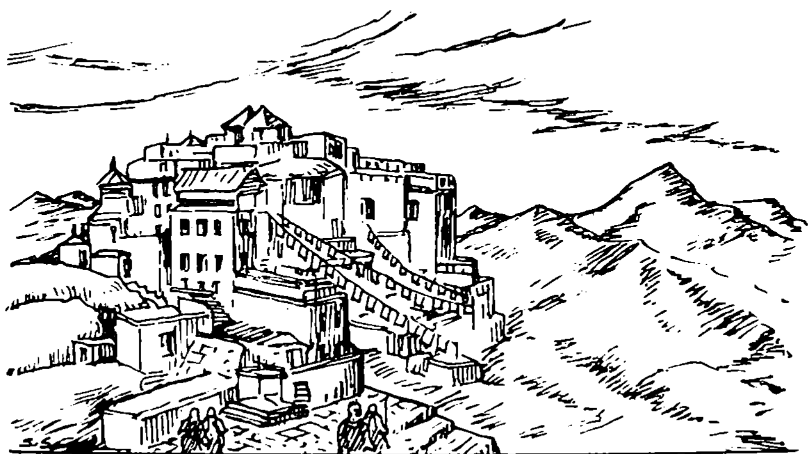
କାହ୍ନୁ— ଓଃ, ବାପରେ ବାପ୍ ! ଏ ଦେଶଟା କି ଥଣ୍ଡା ! ଗୋଡ଼ ହାତ କାଲୁଆ ମାରିଯାଉଛି । ଏଠାରେ ଘରଦୁଆର ନାହିଁ କି ଜନମାନବ ନାହାନ୍ତି । ତୁଛାକୁ ସିନା ଏଠିକି ଆସିଲୁଁ ?

ଜହ୍ନମାମୁ— ତୁ କାହ୍ନୁ ଏଡ଼େ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ଏଠାରୁ ଟିକିଏ ଆଗକୁ ଉଡ଼ିଗଲେ ଦେଖିବୁ ପାହାଡ଼ିଆ ଟାଙ୍ଗର ଭୂଇଁ ।

କାହ୍ନୁ ଆଉ ଜହ୍ନମାମୁ ଆଉ ଟିକିଏ ଆଗକୁ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଗଲେ ।

ଜହ୍ନମାମୁ— ହେଇ କାହ୍ନୁ ଦେଖ, ସେହି ଦୂରରେ ଘର ପରି ଗୋଟାଏ କ'ଣ ଦିଶୁଛି ।

କାହ୍ନୁ— ହଁ, ସତ ତ !

ଲାମାଙ୍କ ମଠ

ଏହି ଘର ପାଖକୁ ଯାଇ ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ଯେ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଏ ଗୋଟାଏ ମଠ । ତା' ଉପରେ ଗୋଟାଏ ଚକ ବୁଲୁଛି ।

କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଏହି ମଠ ପାଖରେ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ଦେଖିଲେ ମଠର ଅଗଣାରେ ଧାଡ଼ିକି ଧାଡ଼ି ରଙ୍ଗିନ ପତାକାସବୁ ଦଉଡ଼ିରେ ବନ୍ଧାହୋଇ ମାଳ ମାଳ ହୋଇ ଝୁଲୁଛି ।

ଜହ୍ନମାମୁ— ବୁଝିଲୁ କାହ୍ନୁ, ଏ ଗୋଟାଏ ବୌଦ୍ଧ ମଠ । ଏହିପରି ଆଉ କେତେ ମଠ ଏ ଦେଶରେ ଅଛି । ଏଠାକାର ଲୋକମାନେ ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ପୂଜା କରନ୍ତି । ଏହି ମଠମାନଙ୍କରେ ବୌଦ୍ଧ ପୁରୋହିତମାନେ ରହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଲାମା କହନ୍ତି ।

ଏତିକିବେଳେ ଦୁଇଜଣ ଲାମା ମଠ ଭିତରୁ ବାହାରି ଆସି କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ ଭକ୍ତି ଓ ସମ୍ମାନର ସହିତ ମଠ ଭିତରକୁ ପାଛୋଟି ନେଇଗଲେ ।

କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଦେଖିଲେ ମଠର କାନ୍ଥରେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ଚିତ୍ରସବୁ ଭିନେ ଭିନେ ରଙ୍ଗରେ ଅଙ୍କା ହୋଇଛି । ମଠ ମଝିରେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଜୀବନ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତି ଶୋଭା ପାଉଛି । ମୂର୍ତ୍ତି ଆଗରେ ଘିଅଦୀପ ଜଳୁଛି । ମଠର ଛାତରୁ ରଙ୍ଗିନ୍ ପତାକାସବୁ ଝୁଲୁଛି ।

କାହ୍ନୁ ପଚାରିଲା— ଏ ପତାକାଗୁଡ଼ିକ ଝୁଲୁଛି କାହିଁକି ?

ଜଣେ ଲାମା କହିଲେ— ପତାକା ଦେହରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଧର୍ମବାଣୀ ଲେଖା ହୋଇଛି । ଏଠାକୁ ଯେଉଁ ଯାତ୍ରୀମାନେ ଆସନ୍ତି, ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପତାକା ଉପହାର ଦେଇଯାଆନ୍ତି । ଏହି ପତାକାଗୁଡ଼ିକ ପବନରେ ଯେତେଥର ଫର ଫର ହୋଇ ଉଡ଼େ, ସେତେଥର ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଗଲା ବୋଲି ଆମେ ଜାଣୁ ।

ଜହ୍ନମାମୁ— ତମର ଏହି ମଠ ଉପରେ ଚକ୍ର ପରି ଯେଉଁ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ଘୂରୁଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ କଅଣ ?

ଲାମା— ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆମେ ଧର୍ମଚକ୍ର କହୁଁ । ମଠ ଉପରେ ଏହି ଚକ୍ର ପବନରେ ଘୂରୁଛି । ଆମର ଧର୍ମବାଣୀ ହେଉଛି, "ଓଁ ମଣିପଦ୍ମେ ଓଁ" । ଏହି ଧର୍ମବାଣୀ ଲମ୍ବା କାଗଜଖଣ୍ଡମାନଙ୍କରେ ଲେଖାହୋଇ ଧର୍ମଚକ୍ରରେ ରଖାହୋଇଥାଏ । ଚକ୍ରଟି ବାମରୁ ଡାହାଣକୁ ଘୂରୁଥାଏ । ଏହା ଦିନ ରାତି ସବୁବେଳେ ଘୂରୁଥାଏ । ତେଣୁ ଆମେ

ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କୁ ସବୁବେଳେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାଉଁ । ଏଥିରେ ସୁବିଧା ଏତିକି ଯେ ଆମକୁ ପ୍ରାର୍ଥନାସବୁ ମୁହଁରେ ବାରମ୍ବାର ଆବୃତ୍ତି କରିବାକୁ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁ— ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାର ଏ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ସହଜ ଉପାୟ ତ !

ଲାମା— ଆମ ଦେଶର ସବୁଲୋକେ ସାନ ସାନ ଧର୍ମଚକ୍ର ହାତରେ ଧରି ତାହାକୁ ଘୂରାଉଥାନ୍ତି । ସାନ ପିଲାମାନେ ବି ଧର୍ମଚକ୍ର ଘୂରାଇବାକୁ ଶିଖନ୍ତି । ସେମାନେ ବି ମୁହଁରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଧର୍ମଚକ୍ର ଘୂରାଇଲେ ପ୍ରାର୍ଥନା ହୁଏ । ଏହା ପିଲାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଖୁବ୍ ସହଜ ।

କାହ୍ନୁ— ଦେଖୁଛ ମାମୁ, ଏ ଦେଶର ଲୋକଙ୍କ ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସ କିପରି ?

ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁ— ହଁ, ଏମାନଙ୍କର ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ଭାରି ବିଶ୍ୱାସ ।

ଜଣେ ତିବ୍ବତୀୟ ହାତରେ ଧର୍ମଚକ୍ର ଘୂରାଉଛନ୍ତି

ତିବ୍ବତ ଦେଶରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ମଠ ଅଛି । ଏହି ମଠମାନଙ୍କରେ ଲାମାମାନେ ରହନ୍ତି । ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ମଠରେ ହଜାର ହଜାର

ଲାମା ଥାଆନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏତେ ଅଧିକ ଯେ ତିବ୍‌ବତକୁ ଲାମାଙ୍କ ଦେଶ କହିଲେ ଚଳେ । ଲାମାମାନେ ଗେରୁଆ ରଙ୍ଗର ଲୁଗା ପିନ୍ଧନ୍ତି ଓ ମୁଣ୍ଡ ଲଣ୍ଡା ହୁଅନ୍ତି । ଏମାନେ ବିବାହ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଖାଇବା ପିଇବାର୍ ଚିନ୍ତା ଏମାନଙ୍କର ନ ଥାଏ । ଲୋକମାନେ ଏମାନଙ୍କୁ ବହୁତ ପ୍ରକାର ଜିନିଷ ଭେଟି ଦିଅନ୍ତି । ଲାମାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲୋକଙ୍କର ଖୁବ୍ ବିଶ୍ୱାସ ।

କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଲାମାମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ଆଉ ଗୋଟାଏ ସ୍ଥାନକୁ ଆସିଲେ । ଏହା ଗୋଟାଏ ସହର । ଏଠାରେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଗୋଟାଏ ଉଚ୍ଚା ପଥର ପାଚେରୀ ସହରକୁ ଘେରି ରହିଛି । ପାଚେରୀ ଦେହରେ ମଝିରେ ମଝିରେ ଦୁଆର ସବୁ ଅଛି । ତା' ଉପରେ ବୁରୁଜମାନଙ୍କରେ ସୈନ୍ୟସବୁ ରହିଛନ୍ତି ।

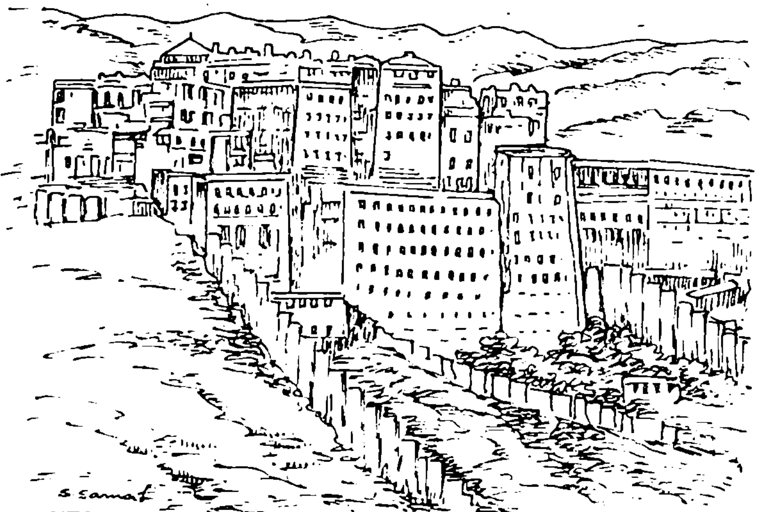
ଏହିଠାରେ କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ସେ ଦେଶର ଜଣେ ଚାଷୀକୁ ଭେଟିଲେ । ଚାଷୀ ଜିଭ ବାହାର କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ କଲା ।

ଏଠାକାର ଲୋକେ କୌଣସି ଲୋକ ସାଙ୍ଗରେ ଭେଟ ହେଲେ ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅତିଥିଙ୍କୁ ଶଙ୍ଖୁଳିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଜିଭ ବହାର କରି ଦେଖାନ୍ତି । ଏହାହିଁ ସେମାନଙ୍କର ନମସ୍କାରବିଧି । ଏପରି ଜିଭ ବାହାର କରିବାର ଅର୍ଥ— ତମେ ଭଲ ଅଛ ତ ?

ଜହ୍ନମାମୁ ପଚାରିଲେ— ପାଚେରୀ ଭିତରେ ଏହି ଯେଉଁ ନଅରଟି ଦେଖାଯାଉଛି ତାହା କଅଣ ?

ଚାଷୀ— ଏ ହେଉଛି ଦଲାଇଲାମାଙ୍କ ନଅର । ଏପରି ବିଚିତ୍ର ନଅର ପୃଥିବୀରେ ଆଉ କେଉଁଠି ନାହିଁ । ସେ ପୋଟଲା ମଠର ମହନ୍ତ । ସବୁ ଲାମାଙ୍କ ଉପରେ ଦଲାଇଲାମାଙ୍କ ସ୍ଥାନ । ସେ ଦେଶର ସର୍ବେସର୍ବା । ସେ ଲୋକମାନଙ୍କ ହାରିଗୁହାରି ଶୁଣନ୍ତି ଓ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାସନ କରନ୍ତି । ଆମେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଦେବତାଙ୍କ ପରି ଭକ୍ତି ଓ ସମ୍ମାନ କରୁଁ । ଦଲାଇଲାମାଙ୍କୁ ଆମେ ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କ ଅବତାର ବୋଲି ମଣୁଁ ।

ଜହ୍ନମାମୁ— ସ୍ୱୟଂ ବୁଦ୍ଧଦେବ କ'ଣ ଦଲାଇଲାମା ରୂପରେ ପୃଥିବୀକୁ ଆସନ୍ତି ?

ଦଲାଇଲାମାଙ୍କ ନଅର

ଚାଷୀ— ହଁ, ତା' ନୁହେଁ କ'ଣ । ଜଣେ ଦଲାଇଲାମା ମରିଗଲେ ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅବତାର ଶେଷ ହୋଇଗଲା ବୋଲି ଆମେ ଭାବୁଁ । ଦଲାଇଲାମାଙ୍କର ଯେଉଁ ସମୟରେ ମୃତ୍ୟୁ ହୁଏ, ଦେଶର ଯେ କୌଣସି ଅଞ୍ଚଳରେ ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ଯେଉଁ ପିଲାମାନେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ ଦଲାଇଲାମା ରୂପରେ ବଛାଯାଏ । ଆଉସବୁ ମଠର ଲାମାମାନେ ସବୁ ଅଞ୍ଚଳ ବୁଲି ସେହି ସମୟରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପରଖ କରନ୍ତି । ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ବୋଲି ଯେଉଁ ପିଲାକୁ ମନେ କରନ୍ତି, ଦଲାଇଲାମାଙ୍କ ଆତ୍ମା ତାହାରିଠାରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛି ବୋଲି ଧରିନିଆଯାଏ । ତେଣୁ ସେ ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବତାର ହୁଅନ୍ତି ।

କାହ୍ନୁ— ଏ ତ ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର କଥା ! ପିଲାର ବାପମାଆ ପିଲାଟିକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି କିପରି ?

ଚାଷୀ— ଲାମାମାନେ ପିଲାର ବାପମାଆଙ୍କୁ ବହୁତ ଟଙ୍କା ଓ ଦାମିକା ଜିନିଷ ଉପହାର ଦେଇ ପିଲାଟିକୁ ଘେନି ଆସନ୍ତି । ତାକୁ ମଠରେ ରଖି ଅତି ଯତ୍ନରେ ପାଳନ୍ତି । ତା'ର ଶିକ୍ଷାଦୀକ୍ଷା ସେହିଠାରେ

ହୁଏ । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ମଠରେ ରହି, ଧର୍ମଜୀବନ କଟାଇ ଓ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ି, ସେ ବଡ଼ ଧର୍ମପରାୟଣ ହୋଇ ଉଠନ୍ତି । ସାବାଳକ ହେଲେ ଦଲାଇଲାମାଙ୍କୁ ଦେଶର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଶାସକରୂପେ ଅଭିଷିକ୍ତ କରାଯାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତିବ୍ବତ ଚୀନର ଶାସନାଧୀନ ହେବାରୁ ଆଉ ପୂର୍ବଭଳି ଦଲାଇଲାମା ସେଠାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଶାସକ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ।

ଜହ୍ନମାମୁ ପଚାରିଲେ – ତମ ଘର କେଉଁଠାରେ ?

ଚାଷୀ – ମୋ' ଘର ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ । ଏଠାରୁ ଅଳ୍ପ ବାଟ । ଠିକ୍ ସାଙ୍ଗପୋ ନଈକୂଳରେ । ତମେ ଦୁହେଁ ଆସ । ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇ ଆମ ଗାଁ ଦେଖି ଆସିବ ।

ଚାଷୀ ଆଗେ ଆଗେ ଚାଲିଲା । ତା' ପଛକୁ ଜହ୍ନମାମୁ, ତା' ପଛକୁ କାହ୍ନୁ, ସବା ପଛରେ ଠେକୁଆ ଚାଲି ଚାଲି ଗଲେ । ପଥୁରିଆ ବାଟରେ ଯିବାକୁ କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ହେଉଥାଏ । କିଛି ଦୂର ଯାଇ ସେମାନେ ଗଛପତ୍ରଭରା ଗୋଟିଏ ଗାଁ ଦେଖିଲେ ।

ଚାଷୀ କହିଲା – ଏହି ଆମ ଗାଁ । ଆଗରେ ଯେଉଁ ପଥର ଘରଟି ଦେଖୁଛ, ସେ ଘର ମୋର ।

ଚାଷୀ ଅତିଥି ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଅତି ଆଦର କରି ଘର ଭିତରକୁ ଡାକିନେଲା । ଘରଟିର ଦୁଆର ଓ ଝରକା ଖୁବ୍ ଛୋଟ । ତେଣୁ ଘର ଭିତର ଅନ୍ଧାରିଆ ହୋଇଥାଏ ।

ଚାଷୀ ପରିବାରର ସମସ୍ତେ ଦୁଇଜଣ ବିଦେଶୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖି ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ତାଙ୍କ ଦେଶକୁ କୌଣସି ବାହାର ଲୋକ ସହଜରେ ଆସନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଚାଷୀର ସ୍ତ୍ରୀ କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ ଗହମ ଅଟାରେ ତିଆରି ରୁଟି ଆଉ ଚାହା ଆଣିଦେଲା । କାହ୍ନୁକୁ ଏ ଚାହା ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ସେ ପଚାରିଲା – ତମେ ଏ ଚାହା କିପରି ତିଆରି କରିଛ ?

ଚାଷୀର ସ୍ତ୍ରୀ – ଆମେ ଯେଉଁ ଚାହା ବ୍ୟବହାର କରୁ, ତାହା ଇଟା ପରି ମୁଣ୍ଡା ମୁଣ୍ଡା ହୋଇଥାଏ ।

କାହ୍ନୁ— ଏପରି ଚାହା ତ ଆମ ଦେଶରେ ନାହିଁ !

ଚାଷୀର ସ୍ତ୍ରୀ— ଆମେ ଏ ଚାହା ଅନ୍ୟ ଦେଶରୁ ଆଣୁଁ । ଆମ ଦେଶର ପାହାଡ଼ିଆ ରାସ୍ତାରେ ଯିବା ଆସିବା ଅତି କଷ୍ଟକର କଥା । ଗୁଣ୍ଡ ଚାହା କି ପତ୍ର ଚାହା ବୋହି ଆଣିବା ପାଇଁ ବେଶି ଅସୁବିଧା ହୁଏ । ତେଣୁ ଆମେ ଏପରି ନିଦା ମୁଣ୍ଡା ଚାହା ଆଣୁଁ । ଏ ଚାହାକୁ ପାଣିରେ ଫୁଟାଇ ସେହି ପାଣିକୁ ଗୋଟିଏ ଲମ୍ବା ପାତ୍ରରେ ଢାଳି ରଖୁଁ । ତା' ପରେ ସେଥିରେ ମଖନ ଓ ଲୁଣ ପକାଇ ଖୁଆରେ ମନ୍ଥିଦେଉଁ ।

ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁ— ହଇରେ କାହ୍ନୁ ! ତୋ ଘରେ ସିନା ଚାହାପାଣିରେ ଦୁଧ ଓ ଚିନି ମିଶାନ୍ତି । ସେ ଚାହା ତୋ ପାଟିକୁ ବଡ଼ ସୁଆଦିଆ ଲାଗେ । ଏ ଦେଶର ଚାହା ତୋ ପାଟିକୁ ରୁଚିବ କେତେକେ ?

କାହ୍ନୁ— ନାହିଁ ମାମୁ, ମୁଁ ସେ କଥା କହୁ ନାହିଁ । ମୋତେ ଚାହା ଖରାପ ଲାଗିଲା କହିଲେ ଏହି ଚାଷୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଅପମାନ ବୋଧ କରିବେ । ତାଙ୍କ ରୁଚି ମୋତେ ବଡ଼ ଭଲ ଲାଗିଲା ।

ଚାଷୀର ସ୍ତ୍ରୀ— ଆମର ଏ ଦେଶରେ ଚାଷଜମି ଖୁବ୍ କମ୍ । ସେଥିରେ ଆମେ ଅଳ୍ପ ବେଶି ଗହମ ଓ ବାର୍ଲି ଚାଷ କରୁଁ । ବଗିଚାରେ କିଛି କିଛି ପନିପରିବା ଲଗାଉଁ ।

ଚାଷୀର ସ୍ତ୍ରୀ ଘରକାମ କରିବାକୁ ଚାଲିଗଲା । ଚାଷୀ ନିଜେ ଆସି ଅତିଥି ଦୁଇଜଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲା ।

କାହ୍ନୁ କହିଲା— ମଉସା ! ତମେ ଯେଉଁ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଛ ତାହା ବଡ଼ ବଢ଼ିଆ ପୋଷାକ ।

ଚାଷୀ— ହଁରେ ପୁଅ ! ଆମ ଦେଶରେ କିପରି କଣକଣିଆ ଶୀତ ଦେଖୁଛଚ ତ ? ଯେତେବେଳେ କାଲୁଆ ପବନ ବହେ, ଆମ ଦେହ ହାତ ଜାଡ଼ିଯାଏ । ଆମେ ପଶମ ଓ ଚମଡ଼ାରୁ ତିଆରି ପୋଷାକରେ ସର୍ବାଙ୍ଗ ଘୋଡ଼ାଇ ହେଉଁ । ଆମ ଟୋପି ଓ ଜୋତା ମେଣ୍ଢା ଚମଡ଼ାରୁ ତିଆରି ହୁଏ । ଆମ ଦେଶର ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଓ ପିଲାମାନେ ବି ଏହି ପ୍ରକାର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧନ୍ତି । କାମ କଲାବେଳେ ଆମେ ପୋଷାକ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ

ହାତ ବାହାର କରି କାମ କରୁଁ । ଭାରୀ କାମ ପଡ଼ିଲେ ଆମକୁ ଦୁଇହାତ ବାହାର କରିବାକୁ ହୁଏ ।

ଜହ୍ନମାମୁ— ତମ ଦେଶଟା, ମୁଁ ଦେଖୁଛି, ଖାଲି ପାହାଡ଼ ପର୍ବତର ଦେଶ । ତମେମାନେ କେଡ଼େ ନୀରସ ଜୀବନ କଟାଉଛ ? ତମ ଦେଶରେ କ'ଣ କିଛି ପର୍ବପର୍ବାଣି ନାହିଁ ?

ତିବ୍ବତର ଚାଷୀମାନଙ୍କ ପୋଷାକ

ଚାଷୀ— ହଁ ଅଛି । ଗୋଟାଏ ଦୁଇଟା ପର୍ବ ଅଛି । ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ ଆମ ଦେଶରେ ଗୋଟାଏ ଉତ୍ସବ ହୁଏ । ସେ ଉତ୍ସବରେ ସ୍ତ୍ରୀ, ପୁରୁଷ, ବାଳକ, ବାଳିକା, ସମସ୍ତେ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ସେଦିନ ଦାମିକା ମୁକୁଟ ପିନ୍ଧନ୍ତି । ଏଥିରେ ସୁନା ରୁପାର ଅଳଙ୍କାର ସବୁ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥାଏ । ଯେ ତାର ମୁକୁଟକୁ ଯେତେ ସୁନ୍ଦର ସଜାଇ ପାରେ, ତା'ର ସେତେ ବାହାଦୁରି ।

ମହୁ— ଆମ ଦେଶର ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ବି ଯାନିଯାତ୍ରାକୁ ଗଲେ ଭଲ ଭଲ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଯାଆନ୍ତି ।

ଚାଷୀ— ଆମ ଦେଶର ଆଉ ଗୋଟିଏ ପର୍ବ କଥା କହୁଛି ଶୁଣ । ଏହା ଭୂତନାଚ । ଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ପର୍ବ । ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ଏ ଦିନ ଏକାଠି ହୁଅନ୍ତି । ଲାମାମାନେ ଲମ୍ବା ପେଁକାଳୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାଜା ବଜାଇ ସଂକେତ ଦିଅନ୍ତି ।

ଭୂତନାଚ

ଏ ପେଁକାଳୀଗୁଡ଼ିକ ଦଶହାତ ଲମ୍ବ ହୋଇଥାଏ । ପେଁକାଳୀ ବାଜିଲେ ନାଚୁଆମାନେ ଏକାଠି ହୋଇ ନାଚନ୍ତି । ସେମାନେ ଯେଉଁ ପୋଷାକ

ପିନ୍ଧି ନାଚନ୍ତି, ତାହା ଅତି ଭୀଷଣ ଦେଖାଯାଏ । ସେମାନେ ମୁହଁରେ ଅଦ୍ଭୁତ ଧରଣର ମୁଖା, ମୁଣ୍ଡରେ ହରିଣ ଶିଙ୍ଗ ଓ ଦେହରେ ବିଚିତ୍ର ରଙ୍ଗର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି । ଏହି ନାଟୁଆମାନେ ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟତ୍ ସବୁ ଜାଣନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷମତା ଖୁବ୍ ବେଶି ।

ତିବ୍ବତ ଦେଶର ପର୍ବପର୍ବାଣି କଥା ଶୁଣିସାରି କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଚାଷୀଠାରୁ ମେଲାଣି ଘେନି ଠେକୁଆ ପିଠିରେ ଚଢ଼ି କିଛିଦୂର ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଗଲେ । ଉପରୁ ଦେଖିଲେ ଗୋଟାଏ ଅଳ୍ପ ଉଚ୍ଚା ପାହାଡ଼ ଉପରେ ପଲେ ପଶୁ ଚରୁଛନ୍ତି ଓ ଜଣେ ପଶୁପାଳକ ବସି ବଂଶୀ ବଜାଉଛି । କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ସେହିଠାରେ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ପଶୁପାଳକ ଅଜଣା ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖି ଚମକିପଡ଼ିଲା ।

ଜହ୍ନମାମୁ କହିଲେ– ଆମେ ତମ ଦେଶକୁ ବୁଲିବାକୁ ଆସିଛୁ ।

କାହ୍ନୁ କହିଲା– ହେ ମଉସା ! ଆମେ ତମର କୁଣିଆ ହୋଇ ଆସିଛୁଁ । ତମ ଦେଶର ହାଲଚାଲ ଜାଣିବୁଁ । ତମ ପିଲାମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳିବାକୁ ମୋର ଭାରି ଇଚ୍ଛା ।

ପଶୁପାଳକ ବଂଶୀ ବଜାଉଛି

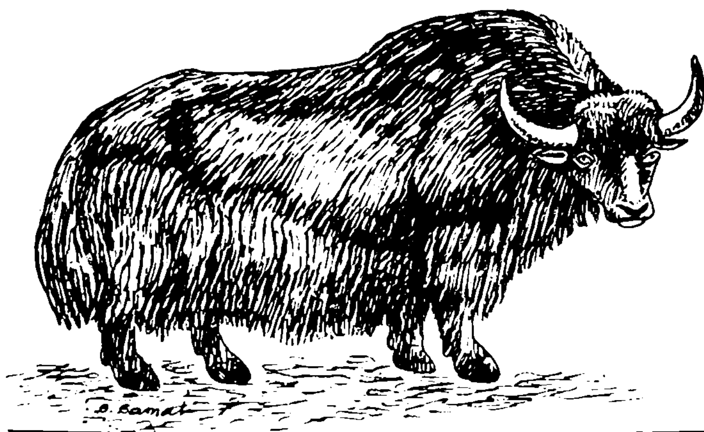
କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ପଶୁପାଳକ ଭାରି ଖୁସି ହେଲା । ସେ କହିଲା– ଚାଲ, ମୋର ଏହି ପଶୁପଲକୁ ପ୍ରଥମେ ଦେଖିଯିବ ।

ପଶୁପାଳକ କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ ପଶୁପଲଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଗଲା । ଏ ପଶୁଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ।

କାହ୍ନୁ ପଚାରିଲା – ହେ ମଉସା ! ଏ ପଶୁଗୁଡ଼ିକ କି ଜାତିର ପଶୁ ?

ପଶୁପାଳକ – ଏ ଗୁଡ଼ିକ ଚମରୀ ଗୋରୁ । ଦେଖ, ଏ ଗୋରୁର ଦେହ କେଡ଼େ ଲମ୍ବା ଓ ଗହଳିଆ ଲୋମରେ ଢଙ୍କା ହୋଇଛି । ଏହାର ଲାଞ୍ଜରେ ଗୁଡ଼ାଏ ଝଙ୍କାଳିଆ ଲୋମ ଅଛି । ଏଥିରୁ ଚଅଁର ମୁଠା ତିଆରି ହୁଏ ।

ଜହ୍ନମାମୁ – ଚମରୀ ଗୋରୁ ତମର କି କାମରେ ଲାଗେ ?

ଚମରୀ ଗୋରୁ

ପଶୁପାଳକ – ଆମେ ଏମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୋଝ ବୁହାଉଁ । ଏମାନଙ୍କ ପିଠିରେ ଚଢ଼ି ଏକ ଜାଗାରୁ ଅନ୍ୟ ଜାଗାକୁ ଯାଉଁ । ଉଚ୍ଚା ଓ ଗଡ଼ାଣିଆ ପଥରେ ଏମାନଙ୍କ ଗୋଡ଼ ସହଜେ ଖସିଯାଏ ନାହିଁ । ଏହାର ଲୋମରୁ ପୋଷାକ ଓ ତମ୍ବୁ ତିଆରି କରାଯାଏ । ଚମରୀ ଗାଇଠାରୁ ଆମେ ଦୁଧ ଦୁହୁଁ । ଦୁଧରୁ ଲହୁଣି ବାହାର କରୁଁ । ଦରକାର ହେଲେ ଏହାର ମାଂସ ମଧ ଖାଉଁ । ଚମରୀ ଗୋରୁ ନ ଥିଲେ, ଆମେ ଏ ପାହାଡ଼ିଆ ଜାଗାରେ ଚଳି ପାରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ଜହ୍ନମାମୁ— ବାଃ, ଚମରୀ ଗୋରୁ ତମର ଏତେ କାମରେ ଲାଗେ । ତମେ ଆଉ କି ପଶୁ ପାଳ ?

ପଶୁପାଳକ— ଆମେ ମେଣ୍ଢା ଓ ଛେଳି ମଧ୍ୟ ପାଳୁଁ । ସେମାନଙ୍କ ଚମଡ଼ା ଓ ଲୋମରେ ଆମ ଟୋପି, କୋଟ୍, ଜୋତା ତିଆରି ହୁଏ ।

ସେତେବେଳକୁ ବେଳ ବୁଡ଼ି ଆସିଲାଣି । ପଶୁପାଳକ ପଶୁପଲଙ୍କୁ ନେଇ ତା' ତମ୍ବୁକୁ ବାହାରିଲା । କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ କହିଲା— ଆସ, ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଆସ, ଆମେ କେଉଁଠାରେ କିପରି ରହୁଁ, ଦେଖିବ ।

ସମସ୍ତେ ଯାଇ ଗୋଟାଏ କଳା ତମ୍ବୁ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ପଶୁପାଳକ କହିଲା— ଏହି ଆମର ତମ୍ବୁ । ଏହା ଚମରୀ ଗୋରୁର ଲୋମରୁ ତିଆରି ହୋଇଛି । ଏହାର ଚାରିପାଖରେ ଯେଉଁ ମାଟି ପାଚେରି ଦେଖୁଛ, ସେହି ପାଚେରି ଯୋଗୁଁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ଆମ ତମ୍ବୁ ଭିତରକୁ ଆସିପାରେ ନାହିଁ ।

କାହ୍ନୁ ପଚାରିଲା— ତମ୍ବୁ ଉପରୁ ଧୂଆଁ ବାହାରୁଛି କାହିଁକି ?

ପଶୁପାଳକ— ତମ୍ବୁ ଭିତରେ ଆମେ ରନ୍ଧାରନ୍ଧି କଲେ ଚୂଲିରୁ ଯେଉଁ ଧୂଆଁ ବାହାରେ, ତାହା ଏହି ଜଳାବାଟେ ବାହାରିଯାଏ ।

ପଶୁପାଳକ କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ ତମ୍ବୁ ଭିତରକୁ ଡାକିନେଲା । ତମ୍ବୁ ଭିତରଟା ଧୂଆଁଳିଆ ହୋଇଥାଏ । ଚଟାଣରେ ମସିଣା, ଗାଲିଚା ଓ ଗଦି ପଡ଼ିଥାଏ । ତମ୍ବୁ ମଝିରେ ମାଟିପିଣ୍ଡି ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପିତଳ ଡେକ୍‌ଚି ଥୁଆ ହୋଇଥାଏ । ତମ୍ବୁର ଗୋଟାଏ ପାଖରେ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଚାହା ତିଆରି କରୁଥାଏ । ଆଉ ଗୋଟାଏ ପାଖରେ ଆଉ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଗୋଟିଏ ସାନ ପିଲା ଦେହରେ ଚର୍ବି ମାଲିସ୍ କରୁଥାଏ ।

କାହ୍ନୁ କହିଲା— ଆମ ଦେଶରେ ସାନ ପିଲାଙ୍କୁ ତେଲ ଲଗାଇ ଦିଅନ୍ତି । କେହି କେବେ ଦେହରେ ଚର୍ବି ଲଗାନ୍ତି ନାହିଁ ।

ପଶୁପାଳକ— ଆମ ଦେଶରେ ଯେପରି କଣକଣିଆ ଶୀତ, ସେଥିରେ ମୁହଁ ଓ ଦେହର ଚମ ଚେନା ଚେନା ହୋଇ ଫାଟିଯାଏ । ଚର୍ବି ଲଗାଇଲେ ଦେହରେ ଚର୍ବିର ଗୋଟାଏ ବୋଳ ବସିଯାଏ । ଦେହରେ

ଥଣ୍ଡା ପବନ ଲାଗେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମ ଦେଶର ଛୁଆ ପିଲା, ବଡ଼ ମଣିଷ ବି ଦେହରେ ଚର୍ବି ବୋଳି ହୁଅନ୍ତି ।

ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁ କାହ୍ନୁ କାନରେ ଚୁପ୍‌କରି କହିଲେ— ଦେଖୁଛୁ କାହ୍ନୁ ! ଏମାନଙ୍କ ଦେହର ଚମ କିପରି କୁଞ୍ଚକୁଞ୍ଚିଆ ହୋଇଛି । ମୁଣ୍ଡର କଳାବାଳଗୁଡ଼ିକ କିପରି ଟାଆଁସା ଦିଶୁଛି । ଆଉ ତାଙ୍କ ଚାହାଣି କିପରି ତେରଛା ।

ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁଙ୍କ କଥା ଢଙ୍ଗରୁ ପଶୁପାଳକ ସଂକେତ ପାଇ କହିଲା— ଆମ ଦେଶର କାଲୁଆ ପବନରେ ଆମ ଦେହର ଚମ କୁଞ୍ଚକୁଞ୍ଚିଆ ହୋଇଯାଏ । ଆଉ ବରଫ ଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ପଡ଼ିଲେ ତାହାର ଝଲକରେ ଆମେ ଆଖି ପୂରା ମେଲାଇ ପାରୁ ନାହିଁ ।

କାହ୍ନୁ ପଶୁପାଳକର ପୋଷାକକୁ ଏକ ଧ୍ୟାନରେ ଅନାଇ ରହିଥାଏ । ଏହା ଦେଖି ପଶୁପାଳକ କହିଲା— ରେ ପୁଅ ! ଆମ ପୋଷାକ ତୋତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଥିବ ।

କାହ୍ନୁ— ହଁ, ତମେ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ମୋଟା ମଣିଷଟିଏ ପରି ଦେଖାଯାଉଛ ।

ପଶୁପାଳକ— ଠିକ୍ କହିଛୁ ପୁଅ ! ମୁଁ କ'ଣ ଗୋଟାଏ କୋଟ୍ ପିନ୍ଧିଛି ? ଗୋଟାକ ଉପରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ, ତା' ଉପରେ ପୁଣି ଗୋଟାଏ— ଏହିପରି ତିନୋଟି ମୋଟା କୋଟ୍ ପିନ୍ଧିଛି । ମୋର ଏହି କୋଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ମେଣ୍ଢା ଚମଡ଼ାରେ ତିଆରି ହୋଇଛି । ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ଯେଉଁ ଟୋପି ଦେଖୁଛୁ ତାହା ମଧ୍ୟ ମେଣ୍ଢା ଚମଡ଼ାରେ ତିଆରି । ମୋ ଅଣ୍ଟାରେ ଯେଉଁ କମରବନ୍ଧ ଅଛି, ସେଥିରେ ମୁଁ ବାନ୍ଧିଦିଏ ଛୁରୀ, ବଂଶୀ, କାଠଗିନା, ଧର୍ମଚକ୍ର ଓ ଆଉ ଯାହାକିଛି ମୋ ସଙ୍ଗରେ ନେଇଯିବା ଦରକାର ହୁଏ । ମୋର ବୁଟ୍‌ଜୋତା ଗୋଇଠିଠାରୁ ଆଣ୍ଠୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଦକୁ ଘୋଡ଼ାଇ ରଖେ । ଏ ଜୋତାର ତଳି ମୋଟା ଦଉଡ଼ିରେ ତିଆରି । ଆମକୁ ବରଫ ଉପରେ ଚାଲିବାକୁ ହୁଏ । ଏ ଜୋତା ପିନ୍ଧିଲେ ପାଦ ଉଷୁମ ଓ ଶୁଖିଲା ରହେ ।

କାହ୍ନୁ ପଚାରିଲା— ହେ ମଉସା ! ତମ ପୁଅଝିଅମାନେ କାହାନ୍ତି ? ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମୁଁ ଟିକିଏ ଖେଳନ୍ତି ।

ପଶୁପାଳକ— ରେ ପୁଅ ! ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଆ' । ତମ୍ବୁ ଆରପଟେ ସେମାନେ ଖେଳୁଛନ୍ତି ।

ପଶୁପାଳକ ସାଙ୍ଗରେ କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ତମ୍ବୁ ପଛପଟକୁ ଗଲେ । ସେଠାରେ ଦେଖିଲେ ଦୁଇ ଜଣ ସାନ ପିଲା ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ପଥର ନେଇ ଭୂଇଁରେ ଗଡ଼ାଉଛନ୍ତି । ଏ ଖେଳ ସରିଯିବାରୁ ସେ ଦୁହେଁ କେତେଖଣ୍ଡ ହାଡ଼ ଗୋଟାଇ ଆଣି ତାକୁ ନେଇ ଖେଳିଲେ ।

କାହ୍ନୁ ପଚାରିଲା— ଏହି କ'ଣ ତମ ଦେଶର ଖେଳନା ?

ପଶୁପାଳକ— ହଁ, ସାନ ପିଲାମାନେ ସାନ ସାନ ପଥର ଓ ହାଡ଼ ଖଣ୍ଡମାନ ନେଇ ଖେଳନ୍ତି । ଆମ ଦେଶରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଆଉ କୌଣସି ଖେଳନା ନାହିଁ ।

ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ଦୁଇଜଣ ବଡ଼ ପିଲା ତମ୍ବୁ ଭିତରୁ ଦଉଡ଼ି ଆସିଲେ । ସେ ଦୁହେଁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ପଥର ନେଇ ଦୂରକୁ ଫୋପାଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଯାହାର ପଥର ଯେତେ ଦୂରରେ ପଡ଼ିବ, ସେ ସେତେ ବାହାଦୁରି ନେବ । ଏ ଖେଳ ଶେଷ ହେଲା । ତା' ପରେ ଦୁଇ ବାଳକ କୁସ୍ତି କରିବାରେ ମାତିଗଲେ । କୁସ୍ତି କରୁଁ କରୁଁ ତାଙ୍କ ଦେହରୁ ଝାଳ ବୋହିପଡ଼ିଲା । ଥକ୍କା ମାରିବା ପାଇଁ ସେ ଦୁହେଁ ସେହିଠାରେ ବସିପଡ଼ିଲେ ।

ପଶୁପାଳକ କହିଲା— ଆରେ କାହ୍ନୁ ! ତୁ କେତେବେଳୁ କିଛି ଖାଇ ନାହୁଁ । ତୋତେ କ'ଣ ଭୋକ ଲାଗୁନାହିଁ ?

ଜହ୍ନମାମୁ କହିଲେ— କାହ୍ନୁ ବଡ଼ ଲାଜକୁଳା ପିଲା । ଭୋକ ଲାଗିଲେ ସେ କ'ଣ କାହାକୁ କିଛି କହିବ ? ତା' କଥା ତମେ କ'ଣ ପଚାରୁଛ ? ମୋ ପେଟ ତ ଭୋକରେ ଆଉଟ ପାଉଟ ହେଲାଣି ।

ପଶୁପାଳକ କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ ତମ୍ବୁ ଭିତରକୁ ଡାକିନେଲା । ପଶୁପାଳକର ସ୍ତ୍ରୀ ରୁଟି ଓ ଶୁଖିଲା ମାଉଁସ ଆଣିଦେଲା । କାହ୍ନୁ ରୁଟିତକ ଖାଇଦେଲା । ଶୁଖିଲା ମାଉଁସତକ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା । ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କର ଖାଇବାରେ କିଛି ବାଛବିଚାର ନ ଥାଏ । ସେ ପେଟୁ ଲୋକ । ରୁଟି, ମାଉଁସ ସବୁଯାକ ଖାଇଦେଲେ । ତା'ପରେ ପଶୁପାଳକର ଗୋଟିଏ ଝିଅ ଚାହା ଆଣିଦେଲା ।

ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁ ପଚାରିଲେ— ତମର ଏ ରୁଟି ମୋତେ ବଡ଼ ଭଲ ଲାଗିଲା । ଏହା କାହିଁରେ ତିଆରି ହୋଇଛି ?

ପଶୁପାଳକ— ଏ ରୁଟି ଆମେ ଗହମ ଚୂନାରୁ ତିଆରି କରିଛୁଁ । ଆମ ଦେଶର ଚାଷୀମାନେ ଯେଉଁ ଗହମ ଚାଷ କରନ୍ତି ତାହା ଅତି ଅଳ୍ପ । ଆମେ ପାଖ ପଡ଼ିଶା ଦେଶରୁ ଗହମ ଆଣୁ । ଆମ ଦେଶରୁ ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ଯିବା ପାଇଁ ରାସ୍ତାଘାଟ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ଯିବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ ପାହାଡ଼ ପର୍ବତର ଗଡ଼ାଣିଆ ବନ୍ଧୁର ପଥରେ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ । ଏପରି ଦୁର୍ଗମ ପଥରେ ପାଦରେ ଚାଲି ଚାଲି ଯିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଆମେ ଚମରୀ ଗୋରୁ ବା ଟଟୁ ଘୋଡ଼ା ପିଠିରେ ଚଢ଼ି ଯାଉଁ । ସାଙ୍ଗରେ ମେଣ୍ଢା, ଛେଳି ଓ ପଶୁଲୋମ ନେଇଯାଉଁ । ଏସବୁ ବଦଳ କରି ଆମେ ଅନ୍ୟ ଦେଶରୁ ଗହମ, ଚାହା ଓ ଆଉ କେତେକ ଜିନିଷ ଆଣୁଁ ।

ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁ କହିଲେ— ତମ ଦେଶଟା ଯିମିତି ପାହାଡ଼ିଆ, ସେମିତି ଥଣ୍ଡା । ଶୀତଦିନେ ତମେ ଏ ତମ୍ବୁରେ ରହ କିପରି ?

ପଶୁପାଳକ— ହଁ ସତ କହିଲ । ଶୀତକାଳରେ ଆମ ଦେଶରେ ଏତେ ବରଫ ପଡ଼େ ଯେ ଯେଉଁ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ ଖାଲି ଗଦାଗଦା ବରଫ ଦିଶୁଥାଏ । ସେତେବେଳେ ଆମେ ପାହାଡ଼ ତଳେ ପଥରତିଆରି ଘର ଭିତରେ ରହୁଁ ।

ପଶୁପାଳକର ଶୀତଦିନିଆ ପଥର ଘର

କାହ୍ନୁ କହିଲା— ହେ ମଉସା ! ତମ ଦେଶର ଗୋଟାଏ ଗପ କୁହ, ଆମେ ଶୁଣିବୁ ।

ପଶୁପାଳକ— ହେଉ, କହୁଛି ଶୁଣ । "ମଣିଷ ଠିକିଲେ ଶିଖେ"— ଏ ବିଷୟରେ ଆମ ଦେଶରେ ଗୋଟାଏ କୌତୁକିଆ ଗପ ଅଛି । ଏ ଗପଟି ଜାଣିଲେ ତୁ କେତେ କଥା ଶିଖିବୁ ।

କାହ୍ନୁ— ହେ ମଉସା ! ତମ ଗପ ଶୁଣିଯାଇ ଆମ ଦେଶରେ ମୋର ଯେତେ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ କହିବି ।

ପଶୁପାଳକ— ଭଲ କଥା । ତେବେ ଶୁଣ ।

ତିବ୍ବତ ଦେଶର ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ଭାରି ଧନୀ ଲୋକ । ଆଉ ଜଣେ ଅତି ଗରିବ । ଧନୀ ଲୋକଟିର ନାମ ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ । ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଗର୍ବୀ, ଲୋଭୀ ଆଉ ସ୍ୱାର୍ଥପର । ଗରିବ ଲୋକଟିର ନାମ ଚମ୍-ବା । ଚମ୍-ବା ଭାରି ଦୟାଳୁ । ସମସ୍ତେ ତାକୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ।

ଥରେ ବସନ୍ତ କାଳରେ ଦୁଇଟି ଘରଚଟିଆ ଚଢ଼େଇ ଆସି ଚମ୍-ବାର ଘର ଛାତରେ ବସା ବାନ୍ଧିଲେ । ଚଢ଼େଇ ଦୁଇଟି ବସାରେ ଅଣ୍ଡା ଦେଲେ । ଅଣ୍ଡା ଫୁଟି ଛୁଆ ବାହାରିଲେ । ଛୁଆଗୁଡ଼ିକ ଉଡ଼ିବାକୁ ଶିଖି ନ ଥାନ୍ତି । ଦିନେ କ'ଣ ହେଲା କି ଗୋଟିଏ ଛୁଆ ବସାରୁ ଖସିପଡ଼ିଲା ଆଉ ତା'ର ଗୋଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଚମ୍-ବା ତ ଦୟାଳୁ ଲୋକ । ସେ କଲା କ'ଣନା ଚଢ଼େଇ ଛୁଆଟିକୁ ନେଇଯାଇ ଭଙ୍ଗା ଗୋଡ଼ରେ ଗୋଟାଏ ପଟି ବାନ୍ଧିଦେଲା । ତାକୁ ଅତି ଯତ୍ନରେ ନେଇ ବସାରେ ରଖିଦେଲା ।

ଚମ୍-ବା ଜାଣି ନ ଥିଲା ଯେ ଏ ଘରଚଟିଆ ଛୁଆଟି ଗୋଟିଏ ପରୀ । କିଛିଦିନ ପରେ ଚଢ଼େଇଛୁଆଟି ଉଡ଼ିବାକୁ ଶିଖିଲା । ଦିନେ ସେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଯାଇ ତା' ଥଣ୍ଟରେ ପାଞ୍ଚୋଟି ଶସ୍ୟକଣିକା ଧରି ଫେରି ଆସିଲା । ଏଗୁଡ଼ିକ ଚମ୍-ବାର ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଦେଇ କହିଲା— ତମେ ମୋ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଦୟା ଦେଖାଇଛ, ତାହାର ପୁରସ୍କାର ସ୍ୱରୂପ ମୁଁ ତୁମକୁ ଏହି ଶସ୍ୟକଣିକାଗୁଡ଼ିକ ଦେଉଛି ।

ଏ ଗୁଡ଼ିକ ତମ ବଗିଚାରେ ପୋତିବ, ଦେଖିବ ସେଥିରୁ କ'ଣ ବାହାରୁଛି । ଏହା କହି ଚଢ଼େଇ ଛୁଆଟି ଉଡ଼ିଗଲା ।

ଚମ୍-ବା ଏ ଶସ୍ୟ କଣିକାଗୁଡ଼ିକ ତା' ବଗିଚାରେ ପୋତିଲା । ସେଥିରେ ପ୍ରତିଦିନ ଅତି ଯତ୍ନରେ ପାଣି ଦେଲା । କଣିକାଗୁଡ଼ିକରୁ ଗଜା ବାହାରିଲା । ଗଜାଗୁଡ଼ିକ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଗଛ ହେଲା । ଗଛରେ ଶସ୍ୟ ଧରିଲା । ଶସ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଚିଲା । ଏହି ସମୟରେ ଚମ୍-ବା ଯାଇ ଦେଖେ— ଶସ୍ୟ କାହିଁ ? ଶସ୍ୟକେଣ୍ଡାରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ମଣି ଦେଖାଯାଉଛି । ସେ ମଣିଗୁଡ଼ିକ ତୋଳି ଆଣିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ସେ ସହରକୁ ଗଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ବିକି ଅନେକ ଟଙ୍କା ଆଣିଲା । ଚମ୍-ବା ଆଉ ଗରିବ ହୋଇ ରହିଲା ନାହିଁ । ସେ ବଡ଼ଲୋକ ହୋଇ ଆରାମରେ ରହିଲା ।

ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଦେଖିଲା ତାର ପଡ଼ୋଶୀ ଚମ୍-ବା ଆଉ ଗରିବ ହୋଇ ରହି ନାହିଁ । ସେ ଦିନେ ଚମ୍-ବା ପାଖକୁ ଆସି କହିଲା— ହେ ବନ୍ଧୁ ! ତମେ ଟଙ୍କା ପଇସା କୁଆଡୁ ପାଇଲ ଯେ ଏଡ଼େ ବଡ଼ଲୋକ ହୋଇଗଲ ? ଚମ୍-ବା ଭାରି ସ୍ନେହୀ ଓ ସାଦାସିଧା ଲୋକ । ସେ-ରିଙ୍ଗ୍‌କୁ ସେ ସବୁ ସମାଚାର କହିଦେଲା ।

ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଘରକୁ ଆସି ଭାବିଲା— ଚମ୍-ବା ଯେମିତି ମଣିଗୁଡ଼ାଏ ପାଇଲା ମୁଁ ସେହି ଉପାୟ କଲେ ମଣି ନ ପାଇବି କାହିଁକି ? ମୋ ଘର ଛାତରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଘରଚଟିଆ ବସା ବାନ୍ଧିଛନ୍ତି । କାଲି ଦେଖିଛି ଚଢ଼େଇଙ୍କ ମା' ତା' ଛୁଆଙ୍କୁ ଅଧାର ଦେଉଥିଲା ।

ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଘରଛାତ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଲା । ଗୋଟିଏ ଚଢ଼େଇ ଛୁଆକୁ ବାଡ଼ିରେ ଖେଞ୍ଚି ତା' ବସାରୁ ତଳକୁ ଖସାଇ ପକାଇଲା । ଛୁଆଟି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ତା' ଗୋଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସେ-ରିଙ୍ଗ ଚଢ଼େଇ ଛୁଆଟିକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ତାର ଭଙ୍ଗା ଗୋଡ଼କୁ ଖଣ୍ଡେ ଦଉଡ଼ିରେ ବାନ୍ଧିଦେଲା । ତାକୁ ତା' ବସାରେ ରଖିଦେଲା । କିଛିଦିନ ପରେ ଚଢ଼େଇଛୁଆଟି ଉଡ଼ିବାକୁ ଶିଖିଲା । ଦିନେ ସେ ଉଡ଼ି ଯାଇ ତା ଥଣ୍ଟରେ ଗୋଟିଏ ଶସ୍ୟକଣିକା ଧରି ଫେରି ଆସିଲା । ଶସ୍ୟକଣିକାଟି ସେ-ରିଙ୍ଗ୍‌ର ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଦେଇ କହିଲା— ଏହା ମୁଁ ତୁମକୁ

ଦେଉଛି । ତମ ବଗିଚାରେ ଏହାକୁ ପୋତିବ । ଏଥିରୁ କ'ଣ ବାହାରିବ ଦେଖିବ । ଏହା କହି ଚଢ଼େଇଟି ଉଡ଼ିଗଲା ।

ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଶସ୍ୟକଣିକାଟି ବଗିଚାରେ ପୋତିଲା । ସେଥିରୁ ଗଛ ହେଲା । ଗଛଟି ଅତି ଚଞ୍ଚଳ ବଢ଼ିଲା । ହପ୍ତାକ ପରେ ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଗଛ ଦେଖିବାକୁ ଗଲା । ଏ କି ଅଦ୍ଭୁତ କଥା ! ଗଛ କାହିଁ ? ଗଛ ଜାଗାରେ ଜଣେ ଦୀର୍ଘାକାର ପୁରୁଷ ହାତରେ ଖଣ୍ଡା ଧରି ଠିଆ ହୋଇଛି । ମଣିଷଟି ଏଡ଼େ ବଳୁଆ ଆଉ ଭୟଙ୍କର ଦେଖାଯାଉଥାଏ ଯେ ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ତାକୁ ଦେଖି ଛାନିଆ ହୋଇ ଘରକୁ ପଳାଇଗଲା । ଏ ମଣିଷଟି ତା' ପଛେ ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇଲା । ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ତା' ଘର କବାଟ କିଳିଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଏ ମଣିଷଟି ଭୁଷ୍‌କରି ଘର ଭିତରେ ପଶିଗଲା । ସେ-ରିଙ୍ଗ୍‌ର ଯେତେକ ସୁନାରୁପା, ଟଙ୍କା ପଇସା ଥିଲା ସବୁ ନେଇ ପଳାଇଗଲା । ସେ-ରିଙ୍ଗ୍‌ର ଦୁରବସ୍ଥା କହିଲେ ନ ସରେ । ତା' ବଡ଼ପଣିଆ ଆଉ ରହିଲା ନାହିଁ । ଏବେ ସେ ଅତି ଦରିଦ୍ର । ଦୁଇବେଳା ପେଟ ପୂରାଇ ଖାଇବାକୁ ବି ସମ୍ବଳ ନାହିଁ ।

କେତେକ ମାସ ପରେ ଚମ୍-ବା ବିଦେଶ ଭ୍ରମଣରେ ବାହାରିଲା । ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ-ରିଙ୍ଗ୍‌କୁ ଥଳୀଏ ସୁନାମୋହର ଦେଇ କହିଲା— ଦେଖ ବନ୍ଧୁ ! ଏ ଥଳୀଟି ତମପାଖରେ ଥାଉ । ମୁଁ ବିଦେଶରୁ ଫେରି ଆସିଲେ ନେବି ।

ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ତ ସହଜେ ଲୋଭୀ । ସେ ଥଳୀଟି ଅତି ଯତ୍ନରେ ରଖିବାକୁ ରାଜି ହେଲା । ଚମ୍-ବା ତା' ବନ୍ଧୁ ପାଖରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ବିଦେଶକୁ ଚାଲିଗଲା । ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଥଳୀ ଖୋଲି ଦେଖିଲା ତା' ଭିତରେ ଗୁଡ଼ାଏ ଅସରପି ।

ଅଭାବ ମଣିଷର ସ୍ୱଭାବ ନଷ୍ଟ କରେ । ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଲୋଭ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଥଳୀ ଭିତରୁ ମୋହର ସବୁ ବାହାର କରିଦେଇ ସେଥିରେ ବାଲି ପୂରାଇ ରଖିଦେଲା । ଖରଚ କରୁଁ କରୁଁ ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ସବୁଯାକ ମୋହର ଖରଚ କରିଦେଲା ।

ଚମ୍-ବା ଗାଁକୁ ଫେରି ଆସିଲା । ଥଳୀଟି ଆଣିବାପାଇଁ ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଘରକୁ ଗଲା । ଥଳିଟି ଆଣିବାପାଇଁ ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଘରକୁ ଗଲା ।

ଥଳୀଟି ଖୋଲି ଦେଖିଲା ତା' ଭିତରେ ମୋହର ନାହିଁ, ଖାଲି ବାଲି । ସେ-ରିଙ୍ଗକୁ କହିଲା— କିହୋ ବନ୍ଧୁ ! ମୋ ମୋହରଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ କଲ ?

ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଚମକି ପଡ଼ି କହିଲା— କଅଣ କହିବି ବନ୍ଧୁ ! ମୋହରଗୁଡ଼ା ପରା ବାଲି ପାଲଟିଗଲା ! ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କଅଣ ଅଛି ?

ଚମ୍-ବା ମୁହଁ ଫିଟାଇ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ । ସେ ଥଳୀଟି ତା ଘରକୁ ନେଇଗଲା ।

କିଛିଦିନ ପରେ ଚମ୍-ବା ସାନ ପିଲାଙ୍କ ପାଠପଢ଼ା ପାଇଁ ଗାଁରେ ଗୋଟାଏ ସ୍କୁଲ ଖୋଲିଲା । ସେ ଗାଁଲୋକଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେଲା ଯେ ତାଙ୍କ ପିଲାଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ସେ ପଇସାପତର କିଛି ନେବ ନାହିଁ ।

ସେ-ରିଙ୍ଗର ପାଞ୍ଚବର୍ଷର ପୁଅଟିଏ ଥିଲା । ସେ ଜାଣିଲା ଯେ ଚମ୍-ବା ତା' ସ୍କୁଲରେ ପିଲାଙ୍କୁ ମାଗଣା ପାଠ ପଢ଼ାଉଛି । ଏ ସୁବିଧା ସେ ଛାଡ଼ିବ କାହିଁକି ? ସେ ତା' ପୁଅକୁ ନେଇ ଚମ୍-ବାର ସ୍କୁଲରେ ତା'ର ନାମ ଲେଖାଇଦେଲା ।

ସେ-ରିଙ୍ଗର କକେଇ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ରହେ । କକେଇକୁ ଦେଖି ଆସିବା ପାଇଁ ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ସେଇ ଗାଁକୁ ବାହାରିଲା । ସେ ଚମ୍-ବାକୁ କହିଲା— ହେ ବନ୍ଧୁ ! ମୁଁ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ମୋ କକେଇ ଗାଁକୁ ଯିବି । ମୋ ପୁଅଟି ବଡ଼ ଦୁଷ୍ଟ । ଘରେ ରହିଲେ ଦୁଷ୍ଟାମି କରିବ । ଏ କେତେଦିନ ତମ ପାଖରେ ରହି ତମ ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢ଼ିବ । ଚମ୍-ବା ଏଥିରେ ରାଜି ହେଲା ।

ପୁଅକୁ ଚମ୍-ବା ଜିମାରେ ଛାଡ଼ି ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ତା' କକେଇ ପାଖକୁ ଗଲା । ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଗଲାପରେ ଚମ୍-ବା ବୁଲିବାକୁ ବାହାରିଲା । ବହୁତ ବୁଲି ବୁଲି ସେ ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡ଼ ଛୁଆ ଧରି ଆଣିଲା । ତାକୁ ସେ ଅତି ଯତ୍ନରେ ପାଳିଲା । ତାକୁ କହିବାକୁ ଶିଖାଇଲା— ବାପା ! ମୁଁ ମାଙ୍କଡ଼ ପାଲଟିଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କଅଣ ଅଛି ?

ଚମ୍-ବା ଅପେକ୍ଷା କରୁଥାଏ — ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ କେବେ ଫେରି ଆସିବ । କିଛିଦିନ ପରେ ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲା । ତା' ସାନପୁଅଟିକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ସେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ସ୍କୁଲକୁ ଗଲା । ପୁଅ ଯେଉଁ କ୍ଲାସରେ ପଢ଼େ, ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ସିଧାସଳଖ ସେହି କ୍ଲାସକୁ ଗଲା । କାହିଁ ପୁଅ ତ କ୍ଲାସରେ ନାହିଁ ? ମଲା ଯା ! ଏ କଅଣ ? କ୍ଲାସଟା ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ମାଙ୍କଡ଼ ! ସେ ପୁଣି ବସିଛି ଗୋଟାଏ ଡେସ୍କ ସାମନାରେ !

ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ଚମ୍-ବାକୁ ପଚାରିଲା — କାହିଁ ? ମୋ ପୁଅ କାହିଁ ? ସେ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରୁଛି କେମିତି ?

ଚମ୍-ବା ଉଁ ଚୁଁ କଲାନାହିଁ । ସେ ମାଙ୍କଡ଼ଟିକୁ ଆଣି ସେ-ରିଙ୍ଗ୍‌କୁ ବଢ଼ାଇଦେଲା । ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ରାଗରେ ତମ ତମ ହୋଇ କହିଲା — ଏ କଅଣ ? ମୋ ପୁଅ କାହିଁ ?

ବାପା ! ମୁଁ ମାଙ୍କଡ଼ ପାଲଟିଯାଇଛି

ଏତିକିବେଳେ ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା— ବାପା ! ମୁଁ ମାଙ୍କଡ଼ ପାଲଟିଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କଅଣ ଅଛି ?

ସେ-ରିଙ୍ଗ୍‌ର ରାଗ ଆହୁରି ବଢ଼ିଗଲା । ସେ ପରସ୍ତେ ଗର୍ଜନ ତର୍ଜନ କଲା ।

ଚମ୍-ବା ଚୁପ୍ ଚାପ୍ ହୋଇ ରହିଲା । ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ନାଚାର ହୋଇ ଏକୁଟିଆ ଘରକୁ ଫେରିଆସିଲା ।

ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ପାଖରେ ସାମାନ୍ୟ କିଛି ସୁନା ମୋହର ଥିଲା । ସେ ତା' କକେଇ ପାଖକୁ ପୁଣି ଗଲା । କକେଇ ଧନୀ ଲୋକ । ପୁତୁରାର ଡହଳ ବିକଳ ଦେଖି ସେ ତାକୁ ଥଳୀଏ ମୋହର ଦେଲେ ।

ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ମୋହର ଥଳୀଟି ନେଇ ଚମ୍-ବା ପାଖକୁ ଆସିଲା । ଚମ୍-ବାକୁ ଥଳୀଟି ଚୁପ୍‌କରି ବଢ଼ାଇଦେଲା ।

ଚମ୍-ବା ମୁରୁକିହସା ଦେଇ ଥଳୀଟି ନେଇ ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା । ଅଳ୍ପକ୍ଷଣ ପରେ ସେ-ରିଙ୍ଗ୍‌ର ଟିକି ପୁଅଟିକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ।

ସେ-ରିଙ୍ଗ୍ ପୁଅକୁ ପାଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହେଲା । ସେ ଦିନୁଁ ସେ ଆଉ କେବେ କାହାକୁ ଠକି ନାହିଁ । ଘରଚଟିଆ ଆଉ ଚମ୍-ବା ଠାରୁ ସେ ଆଚ୍ଛା ଶିକ୍ଷା ପାଇଲା ।

ପଶୁପାଳକର ଗପ ସରିଲା । ଜହ୍ନମାମୁ ପଶୁପାଳକକୁ କହିଲେ— ତମେ ଆମର ଖୁବ୍ ଆଦରଯତ୍ନ କଲ । ସେଥିପାଇଁ ତମକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛି । ଏବେ ବିଦାୟ ଦିଅ । ଆମ ରାଇଜକୁ ଆମେ ଫେରିଯିବୁଁ ।

ଏହା କହି ଜହ୍ନମାମୁ ହାତ ଯୋଡ଼ି ପଶୁପାଳକକୁ ନମସ୍କାର କଲେ । କାହ୍ନୁ ବି ନମସ୍କାର କଲା । ପଶୁପାଳକ ଜିଭ ବାହାର କରି ପ୍ରତି-ନମସ୍କାର ଜଣାଇଲା । ସେ କାହ୍ନୁକୁ ଅତି ଶରଧାରେ ଗୋଟିଏ ଚଅଁର ମୁଠା ଉପହାର ଦେଲା ।

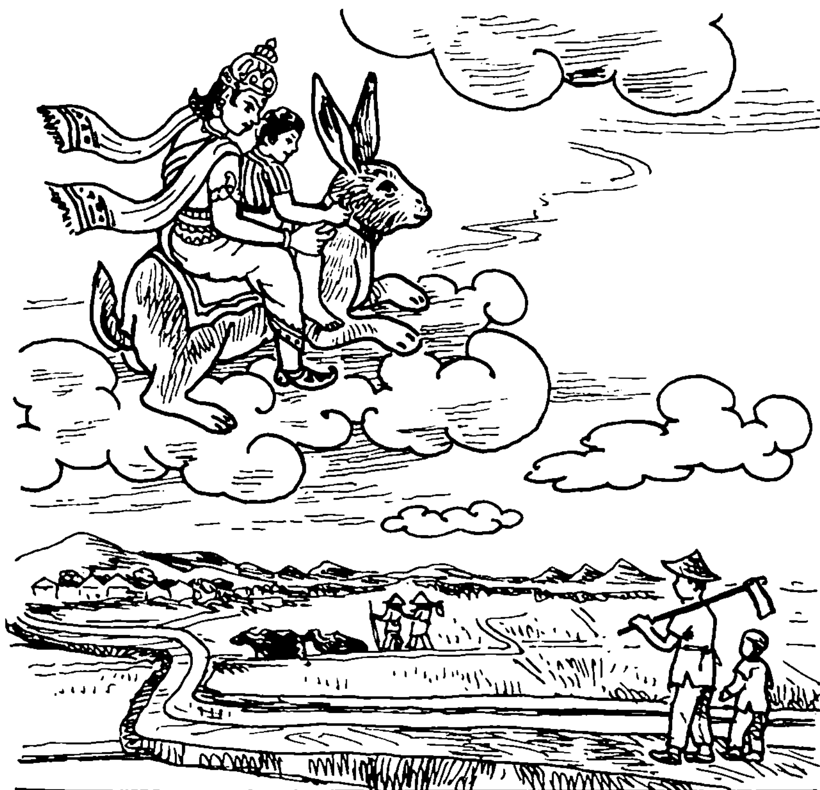
କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଠେକୁଆ ପିଠିରେ ବସି ଆକାଶରେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଗଲେ । ଠେକୁଆ କାହ୍ନୁର ଘରପଛ ବାଡ଼ିରେ ଓହ୍ଲାଇଲା । କାହ୍ନୁକୁ ସେହିଠାରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଜହ୍ନମାମୁ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ି ନିଜ ରାଇଜକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଖଣ୍ଡ

ଜନବହୁଳଦେଶ

ଚୀନା ପିଲା

କାହ୍ନୁ ଘରେ ବସି ରହିବାର ପିଲା ନୁହେଁ । ଦେଶ ବିଦେଶ ବୁଲିବାରେ ତା'ର ଭାରି ଆଗ୍ରହ, ଭାରି ଉତ୍ସାହ । ସପ୍ତାହକ ପରେ କାହ୍ନୁ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ ହାତ ଠାରି ପୁଣି ଡାକିଲା । ଜହ୍ନମାମୁ ଟିକି ଭଣଜାକୁ ଭାରି ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ସେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଠେକୁଆ ପିଠିରେ ଚଢ଼ି କାହ୍ନୁ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ଚୀନା ଚାଷୀ ଓ ତା' ପୁଅ କ୍ଷେତରୁ ଘରକୁ ଫେରୁଛନ୍ତି

ଜହ୍ନମାମୁ କହିଲେ— କିରେ କାହ୍ନୁ ! ମୋତେ ପୁଣି ଡାକରା କାହିଁକି ?

କାହ୍ନୁ— ମାମୁ ! ତମେ ନ ହେଲେ ମୁଁ ଦେଶ ବୁଲିବି କିପରି ?

ଜହ୍ନମାମୁ— ହେଉ, ଏଥର ଆଉ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଦେଶ ବୁଲି ଆସିବା । ସେ ଦେଶଟିର ନାମ ଚୀନ୍ ଦେଶ ।

କାହ୍ନୁ— ତେବେ ଆଉ ମଠ କାହିଁକି ?

ଠେକୁଆ ପିଠିରେ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କ କୋଳରେ ବସି କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ଦିଗକୁ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଗଲେ । କିଛିଦୂର ଯାଇ ଉପରୁ ଦେଖିଲେ ଯେ ଜଣେ ଚୀନା ଲୋକ ତା'ର ଦଶ ବର୍ଷର ପୁଅଟିକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଗୋଟିଏ କେନାଲ ବନ୍ଧରେ ଚାଲି ଚାଲି ଯାଉଛି ।

କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ସେହିଠାରେ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ଏମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ବାପ ଓ ପୁଅ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ।

ଜହ୍ନମାମୁ କହିଲେ— ଆମେ ତମ ଦେଶରେ ବୁଲିବାକୁ ଆସିଛୁ । ମୋର ଏ ଟିକି ଭଣଜାଟି ସାଙ୍ଗରେ ଆସିଛି । ତମ ଦେଶରେ ପିଲାପିଲିଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳକଉତୁକ କରିବ ।

କାହ୍ନୁ ପଚାରିଲା— ହେ ମଉସା ! ତମର ଏ ପୁଅଟିର ନାମ କଅଣ ?

ବାପା କହିଲେ— ମୋର ଏ ପୁଅଟିର ନାଁ ଚୁ । ମୋ ନାମ ଉ-ଫେଇ । ଆମେ ଆମ ଘରକୁ ଫେରୁଛୁଁ ! ଏଠାରୁ ଡାକେ ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ସାନ ଗାଁ ପଡ଼ିବ, ସେହି ଗାଁରେ ଆମ ଘର । ଆସ, ମାମୁ ଭଣଜା ଦୁହେଁଯାକ ଆସ । ଆମ ଘରେ କୁଣିଆ ହେବ । କୁଣିଆ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଚୁ'ର ମା' ସରଗର ଚାନ୍ଦ ପାଇଲା ପରି ଖୁସି ହୁଏ ।

ଜହ୍ନମାମୁ— ହେଉ, ଚାଲ । ମୋର ଠେକୁଆଟି ବି ତମ ଘରେ ଆଶ୍ରା ନେବ ।

ସିନ୍ଦୂରା ନ ଫାଟୁଣୁ ବାପ ପୁଅ ଦୁହେଁଯାକ ଧାନକ୍ଷେତକୁ ଯାଇଥିଲେ । କ୍ଷେତରେ କାମ କରି ହାଲିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଗୋଟାଏ କିଆରିରେ ଧାନତଳି ରୋଇବା ପାଇଁ କାଦୁଅ ଚକଟୁଥିଲେ । ତା'ପରେ କିଆରିରେ ଧାନତଳିଗୁଡ଼ିକ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି କରି ରୋଇଲେ ।

ଉ-ପେଙ୍ଗର ମାଣେ ହେବ ଜମି ଅଛି । ସେତକ ଜମିରେ ବଂଶଯାକ ହାଡ଼ଭଙ୍ଗା ପରିଶ୍ରମ କରି ଛଅପ୍ରାଣୀ କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷି ହୁଅନ୍ତି ।

ଉ–ପେଙ୍ଗର ଘର

ଅଳ୍ପକ୍ଷଣ ପରେ ଚୁ, ତା'ର ବାପା, କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଗୋଟାଏ ଗାଡ଼ିଆ ଦେଖିଲେ । ସେଥିରେ ବତକ ଓ ହଂସସବୁ ପହଁରୁଥାନ୍ତି, ଗୁଡ଼ାଏ ଘୁଷୁରି ଓ ମଇଁଷି ଆଣ୍ଠୁଏ ପଙ୍କରେ ଲଟର ପଟର ହେଉଥାନ୍ତି ।

ଗାଁ ଭିତରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବଡ଼ ବଡ଼ ଘର ଦେଖାଗଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ପଥର ଓ କାଠରେ ତିଆରି । ତା'ପରେ ଗୋଟାଏ ଚାଳଘର ପଡ଼ିଲା । ଘରର କାନ୍ଥଗୁଡ଼ିକ ଧଳା କରାହୋଇଛି ।

ଉ-ପେଙ୍ଗ କହିଲା— ଏହି ମୋ ଘର ।

ଘରେ ଦୁଇଟି ଶୋଇବା ବଖରା, ଆଉ ଗୋଟିଏ ରୋଷେଇଶାଳ । ମଝିରେ ଗୋଟାଏ ସାନ ଅଗଣା । ଅଗଣାକୁ ଘେରି ରହିଛି ଗୋଟାଏ ମାଟି ପାଚେରି ।

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍ କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ ଘର ଭିତରକୁ ଡାକିନେଲା । ଘର ଚଟାଣରେ ମସିଣା କି କମ୍ବଳ ବିଛା ହୋଇ ନ ଥାଏ । ଗୋଟାଏ ବଖରାରେ ଗୋଟାଏ ଟେବୁଲ୍ ଆଉ କେତୋଟି କାଠର ଷ୍ଟୁଲ୍ ପଡ଼ିଥାଏ ।

କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ ଷ୍ଟୁଲ୍‌ରେ ବସାଇଦେଇ ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍ ରୋଷେଇଘରକୁ ଗଲା । ତା' ପଛେ ପଛେ ଚୁ' ବି ଗଲା ।

ଘରେ ରନ୍ଧାରନ୍ଧି ସରିଥିଲା । ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍ ଓ ଚୁ' ଦୁଇଟା ଗିନାରେ ଭାତ ଆଉ ଦୁଇ ତାଟିଆ ତରକାରି ଆଣି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କ ସାମନାରେ ଥୋଇଲେ । ଚୁ'ର ମା' ଓ ତା'ର ସାନଭଉଣୀ ଆଉ ଦୁଇ ଗିନା ଭାତ ଓ ଦୁଇତାଟିଆ ତରକାରି ଆଣି ଚୁ' ଓ ତା'ର ବାପାଙ୍କ ସାମନାରେ ରଖିଲେ । ବାପା ବାଁହାତରେ ଗିନାଟି ଓ ଡାହାଣ ହାତରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ବାଉଁଶ ପାତିଆ ଧରି ତା'ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଭାତ ତରକାରି ମୁହଁକୁ ଉଠାଇ ଟପାଟପ୍ କରି ଖାଇଲା । ଚୁ' ଭାତଗିନାଟି ଧରି ଟେବୁଲ୍ ପାଖରୁ କିଛି ଦୂରକୁ ଯାଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଖାଇଲା । କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ବଡ଼ ଅଡୁଆରେ ପଡ଼ିଲେ । ଏପରି ଢଙ୍ଗରେ ଖାଇବାର ଅଭ୍ୟାସ ସେମାନଙ୍କର ନାହିଁ । କାହ୍ନୁ ବଡ଼ ଚତୁର ବାଳକ । ସେ ଦେଖି ଦେଖି ଶିଖିନେଲା । ଜହ୍ନମାମୁ ଥରେ ଦୁଇ ଥର ବାଉଁଶ ପାତିଆରେ ଭାତ ଉଠାଇ ମୁହଁକୁ ନେଲାବେଳକୁ ଭାତଗୁଡ଼ିକ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ବୁଣି ହୋଇଗଲା ।

ତାଙ୍କୁ ବଡ଼ ସରମ ହେଲା । ତା' ବୋଲି ସେ କଣ ନ ଖାଇଲେ ? ସେ ତ ସହଜେ ପେଟୁ ଲୋକ । ଲାଜସରମ ଛାଡ଼ି ଗୁଣ୍ଡାକୁ ଗୁଣ୍ଡା ଭାତ ହାତରେ ଉଠାଇ ମୁହଁରେ ପୂରାଇଲେ ।

ଜହ୍ନମାମୁ ପଚାରିଲେ— ତମେମାନେ ମାଛ ମାଂସ ଖାଅ ତ ?

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍— ହଁ ଖାଉଁ । ଆମ ଦେଶରେ ଏ ଦୁଇ ଜିନିଷ ସହଜରେ ମିଳେ ନାହିଁ । ବର୍ଷରେ ଥରେ ଦୁଇଥର କେବଳ ଉତ୍ସବ ଦିନମାନଙ୍କରେ ଆମେ ଘୁଷୁରି ମାଂସ ଖାଉଁ । ଆମ ଦେଶରେ ଚରାଭୂଇଁର ଅଭାବ । ତେଣୁ ଆମେ ଗୋରୁ, ଛେଳି ଓ ମେଣ୍ଢା ପାଳୁ ନାହିଁ । ଆମ ପିଲାମାନେ ଟୋପାଏ ଦୁଧ ଖାଇବାକୁ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ମାଂସ ଖାଇବା ପାଇଁ ଆମେ ଘୁଷୁରି, କୁକୁଡ଼ା ଓ ହଂସ ପାଳୁ । ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଚରାଭୂଇଁ ଦରକାର ହୁଏ ନାହିଁ । ଆମେ କୁକୁଡ଼ା ଓ ହଂସର ଡିମ୍ବ ବି ଖାଉଁ ।

ଖାଇସାରିବା ପରେ ଚୁ'ର ମା' ଚା ଆଣିଦେଲା । ସେ ପିଆଲାରେ ସାମାନ୍ୟ ପରିମାଣ ଚା ରଖି ତା' ଉପରେ ଗରମ ପାଣି ଢାଳିଦେଲା । ଚା ଭିଜିଯିବାରୁ ଦୁଧ କି ଚିନି ନ ମିଶାଇ ଖାଲି ଚା ପାଣି କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ ବଢ଼ାଇଦେଲା । କାହ୍ନୁକୁ ଏ ଚା କଷା ଲାଗିଲା । ଥରେ ଦୁଇ ଥର ଚାଖି ସେ ପିଆଲାଟି ରଖିଦେଲା । ଜହ୍ନମାମୁ ଦୁଇ ପିଆଲା ଚା ପିଇଲେ ।

କାହ୍ନୁ କହିଲା— ହେ ମାଉସୀ । ତମେ ତୁଚ୍ଛା ଚା ପାଣି ପିଅ କାହିଁକି ?

ଚୁ'ର ମା— ଆମେ ଥରକୁ ଥର ଅନେକଥର ଚା ପିଉଁ । ତେଣୁ ଆମେ ଏହି ସହଜ ଉପାୟରେ ଚା' ପାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଁ ।

ଜହ୍ନମାମୁ— ତମେ ଏତେ ଚା ପାଅ କିପରି ?

ଚୁ'ର ମା— ଆମ ଦେଶରେ ବହୁତ ଚା ଚାଷ ହୁଏ । ପାହାଡ଼ର ଢାଲୁ ଅଂଶମାନଙ୍କରେ ଚା ଗଛ ଭଲ ଉଧାଏ । ଆମେ ଚା ପତ୍ର ତୋଳି ଆଣି ତାକୁ ଶୁଖାଇ ସାଇତି ରଖୁଁ ।

ଖିଆପିଆ ସରିବାରୁ ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍, କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କୋଠରିକୁ ଡାକିନେଲା । ଏଠାରେ ଚୁ'ର ସାନଭଉଣୀ ଘରର ଗୋଟାଏ କଣରେ ବସିଥିଲା । ତା'ର ବୟସ ଖୁବ୍ ଜୋର୍ ତିନିବର୍ଷ ହେବ । ଏଡ଼େ ଛୋଟ ଝିଅଟି ତା'ର ଦି'ମାସର ସାନଭଉଣୀକୁ ଦୁଧ ପିଆଉଥାଏ । ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି କାହ୍ନୁ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ଜହ୍ନମାମୁ ପଚାରିଲେ— ଏ ଘରର ଦୁଆର ଆଗରେ ଦଉଡ଼ିରେ ଅଦା ବନ୍ଧା ହୋଇ ଝୁଲୁଛି କାହିଁକି ?

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍ କହିଲା— ଘରେ ପିଲା ଜନ୍ମ ହେଲେ ଆମେ ଦୁଆର ଆଗରେ ଅଦା ଏହିପରି ଝୁଲାଇ ରଖୁଁ । ଏପରି କଲେ ଭୂତପ୍ରେତ ଆଦି କଅଁଳ ପିଲାର ପାଖ ପଶି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ତା' ଛଡ଼ା ପିଲା ଉପରେ କୌଣସି ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼େ ନାହିଁ ।

କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଦେଖିଲେ ଏହି କୋଠରିର ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ଚାଷ ହତିଆର ସବୁ ଅଛି ।

ତା'ପରେ କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ରୋଷାଇଘରକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ ଚୁ'ର ମା' ଗୋଟାଏ ଉଦୁଖଳରେ ଧାନ କୁଟୁଛି । ରୋଷାଇ ଘରର ଗୋଟିଏ କଣରେ ଗୁଡ଼ାଏ କୁକୁଡ଼ା ଭାଡ଼ି ଭିତରେ ଘୁମାଇଥାଆନ୍ତି ।

ଏତିକିବେଳେ ପଲେ ଘୁଷୁରି ଦାଣ୍ଡ ଦୁଆର ବାଟେ ଅଗଣାକୁ ପଶି ଆସିଲେ । କାହ୍ନୁ ଗୋଟିଏ ଘୁଷୁରି ଛୁଆକୁ ଧରି ପକାଇବା ପାଇଁ ଦଉଡ଼ିଗଲା । କିନ୍ତୁ ଘୁଷୁରିଗୁଡ଼ାକ ଏପରି ଚିଁଚିଁକିଁଚିଆ ରଡ଼ି ଛାଡ଼ିଲେ ଯେ କାହ୍ନୁ ଭୟରେ ପଳାଇ ଆସିଲା । ତା'ପରେ ଘୁଷୁରିଯାକ ଅଗଣାରେ ଶୋଇ ଘୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାରିଲେ ।

ରୋଷେଇ ଘରକୁ ଲାଗି ଗୋଟିଏ ସାନ କୁଡ଼ିଆରେ ଗୋଟିଏ ମଇଁଷି ବନ୍ଧା ହୋଇଥାଏ ।

ଜହ୍ନମାମୁ ପଚାରିଲେ— ଏ ମଇଁଷି ତମେ ପାଳିଛ କାହିଁକି ?

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍ କହିଲା— ମଇଁଷିମାନେ ଆମ ଜମି ହଳ କରନ୍ତି ।

କାହ୍ନୁ କହିଲା— ହେ ମଉସା ! ଆମେ ତମ ଗାଁକୁ ଆସୁ ଆସୁ ବାଟରେ ଗୁଡ଼ାଏ ଧାନକ୍ଷେତ ଦେଖିଲୁଁ । ଶାଗୁଆ ରଙ୍ଗର

ଧାନଗଛଗୁଡ଼ିକ ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ତମ ଦେଶରେ ଏତେ ଧାନଚାଷ ହୁଏ ?

ଚୀନା ଚାଷୀ ମଇଁଷି ସାହାଯ୍ୟରେ ହଳ କରୁଛି

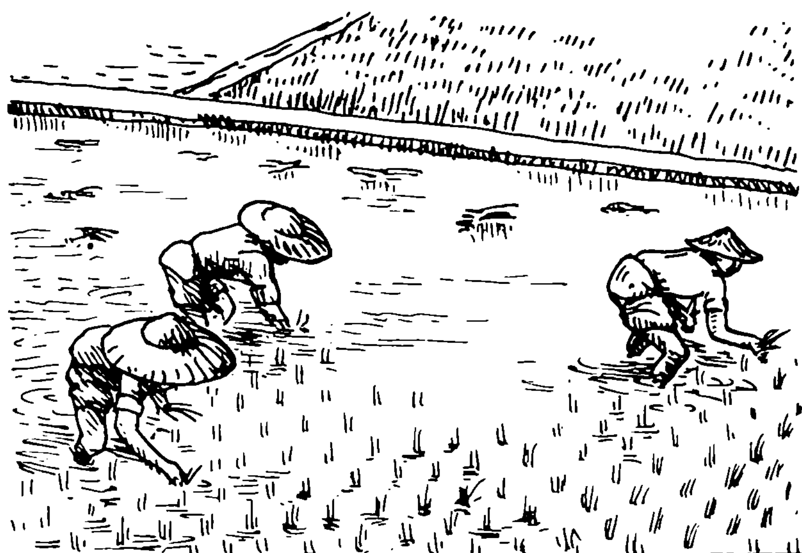
ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍— ହଁ ରେ ପୁଅ ! ଆମର ଏ ଭାତଖିଆ ଦେଶ । ଧାନଚାଷ ନ କଲେ ଭାତ ଗଣ୍ଡାଏ ଖାଇବାକୁ ମିଳିବ କାହୁଁ ?

ଜହ୍ନମାମୁ— ତମ ଦେଶର ଚାଷବାସ ଖବର ଆମକୁ ଟିକିଏ କହନ୍ତ କି ?

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍— ଆମେ ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ କିଆରିରେ ଧାନତଳି ପକାଉଁ । ମାସକ ଭିତରେ ଚାରା ଗଛଗୁଡ଼ିକ ହାତେ ଉଚ୍ଚ ବଢ଼ିଯାଏ । ଏତିକିବେଳେ ଗଛଗୁଡ଼ିକ ଉପାଡ଼ିନେଇ ଅନ୍ୟ କିଆରିମାନଙ୍କୁ ବୋହି ନେଉଁ । କିଆରିଗୁଡ଼ିକ ଆଗରୁ ଖତ ଦେଇ, ପାଣି ମଡ଼ାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରା ହୋଇଥାଏ । ସେଥିରେ ଚାରାସବୁ ହାତେ ହାତେ ଛଡ଼ାରେ ରୋଇଦେଉଁ ।

ଜହ୍ନମାମୁ— ଏ କାମ ତ ବଡ଼ କଷ୍ଟ କାମ ।

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍— ହଁ ଧାନ ରୁଆବେଳେ ଆମ କୁଟୁମ୍ବଯାକ ଏହି କାମରେ ଲାଗିପଡ଼ନ୍ତି । ଚକଟା କାଦୁଅରେ ନଇଁପଡ଼ି ଧାନ ରୋଇବା କେଡ଼େ କଷ୍ଟ ବୁଝି ପାରୁଥିବ । ଖରା ବର୍ଷାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା

ଚୀନା କୃଷକମାନେ ଧାନତଳି ରୋଉଛନ୍ତି

ପାଇଁ ଆମେମାନେ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଟୋପରି ପିନ୍ଧିଥାଉଁ । ଏଗୁଡ଼ିକ ନଡ଼ାରେ ତିଆରି ହୋଇଥାଏ । ଧାନଗଛ ବହୁତ ପାଣି ଦରକାର କରେ । ଠିକ୍ ସମୟରେ ବର୍ଷା ନ ହେଲେ ଆମକୁ ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାର ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ କେନାଲରୁ ପାଣି ଉଠାଇ ବିଲରେ ମଡ଼ାଇବାକୁ ହୁଏ ।

କାହ୍ନୁ— ଆମ ଦେଶର ଚାଷୀମାନେ ଡେଣ୍ଡାରେ ପାଣି ଉଠାଇ ଧାନକ୍ଷେତରେ ମଡ଼ାନ୍ତି ।

ଉ-ଫେଇ୍— ଧାନଗଛଗୁଡ଼ିକ ଅତିଶୀଘ୍ର ବଢ଼ିଯାଏ । ଧାନ ପାଚିଲେ ଗଛଗୁଡ଼ିକ ହଳଦିଆ ଦେଖାଯାଏ । ଏତିକିବେଳେ ଆମେ ଧାନ ଅମଳ କରୁଁ । ଗୋଛାକୁ ଗୋଛା ଧାନଗଛ ହାତମୁଠାରେ ଧରି ତାକୁ ଦା'ରେ କାଟୁଁ । ତା'ପରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଡ଼ା ବିଡ଼ା କରି ବାନ୍ଧି ଘରକୁ ବୋହି ଆଣୁଁ । ଧାନକଟାବେଳେ ଆମକୁ ନିଃଶ୍ୱାସ ମାରିବା ପାଇଁ ବି ଦଣ୍ଡେ ତର ନ ଥାଏ । କୁଟୁମ୍ବଯାକ ଏହି କାମରେ ଲାଗିପଡ଼ନ୍ତି । ତା'ପରେ ଗଧ ଓ ମଇଁଷି ଯୋଚି ଖଳାରେ ବେଙ୍ଗଳା ପକାଉଁ । ଧାନଗୁଡ଼ିକ ପାଳରୁ ଅଲଗା ହୋଇଯାଏ ।

ଏହି ଧାନକୁ ପାଛୁଡ଼ା ପାଛୁଡ଼ି କରି ଘରକୁ ନେଇଆସି ସାଇତି ରଖୁଁ । ଆମେ ଖିଏ କୁଟା ମଧ୍ୟ ଅକାରଣରେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଉ ନାହିଁ । ଆମ ଦେଶରେ ଜାଳ ଖୁବ୍ କମ୍ ମିଳେ । ତେଣୁ କୁଟା ଜାଳି ଆମକୁ ଭାତ ରାନ୍ଧିବାକୁ ହୁଏ ।

ଜହ୍ନମାମୁ– ତମେମାନେ ଖାଲି ଧାନଚାଷ କର ନା ଆଉ କିଛି ଚାଷ କର ?

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍– ଆମ ଦେଶରେ କପାଚାଷ ହୁଏ । ଆମର ଲୁଗାପଟା ସବୁ କପାତୂଳାରୁ ତିଆରି ହୁଏ । ତା'ଛଡ଼ା ପାହାଡ଼ କଡ଼ମାନଙ୍କରେ ଆମେ ତୁତଗଛ ଲଗାଉଁ । ଆମେ ରେଶମ ପୋକ ପାଳୁଁ । ସେଗୁଡ଼ିକ ତୁତଗଛର ପତ୍ର ଖାଇ ବଞ୍ଚନ୍ତି । ଆମ ଦେଶରେ ବହୁତ ରେଶମ ଆଦାୟ ହୁଏ । ରେଶମ ଖୋଷାରୁ ରେଶମ ବାହାର କରି ସେଥିରେ ଲୁଗା ବୁଣିବା ଆମ ଦେଶର ଗୋଟାଏ ପ୍ରଧାନ କୁଟୀରଶିଳ୍ପ । ଆମ ଦେଶର ହଜାର ହଜାର ପରିବାର ଏହି ଶିଳ୍ପଦ୍ୱାରା ପୋଷି ହୁଅନ୍ତି ।

ଜହ୍ନମାମୁ– ତମ ଦେଶରେ ଏତେ ଧାନ ଓ କପାଚାଷ ହୁଏ; ତେବେ ତମର ଦାନା କନାର କିଛି ଅଭାବ ନାହିଁ ।

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍– ନା, ତା'ନୁହେଁ । ଆମ ଦେଶରେ ଏତେ ଲୋକ ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇବା ସହଜ କଥା ନୁହେଁ । ଦେଶର କୋଟି କୋଟି ଲୋକଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଆମ ଦେଶରେ ଏତେ ଜମି ଚାଷ ହୁଏ ଯେ, ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଘର ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ମିଳେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେମାନେ ଛୁଆପିଲା ଘେନି ନଈ ଉପରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ନୌକାରେ ଚିରକାଳ ବାସ କରନ୍ତି । ଦୂରରୁ ଦେଖିଲେ ଜଣାଯାଏ ସତେ କି ଘରଗୁଡ଼ିକ ନଈ ଉପରେ ଭାସୁଛି । ଏହି ଭାସମାନ ଘରଗୁଡ଼ିକ ଏତେ ବଡ଼ ଯେ ସେଥିରେ ଏକାଠି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପରିବାର ରହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥଳଭାଗକୁ ଆଦୌ ଆସିବାକୁ ହୁଏ ନାହିଁ । ଚାଉଳ, ପନିପରିବା ଆଉ ଯାହା କିଛି ଜିନିଷ ଦରକାର ହୁଏ, ସେସବୁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ନୌକାରେ ଆଣି ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦିଅନ୍ତି ।

ଜହ୍ନମାମୁ— ତମେ ଯେପରି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଛ, ସେହିପରି ପୋଷାକ ତମ ଦେଶର ଆଉ ସମସ୍ତେ କ'ଣ ପିନ୍ଧନ୍ତି ?

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍— ଆମ ଦେଶର ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ସମସ୍ତେ ଢିଲା ପାଇଜାମା ପିନ୍ଧନ୍ତି । ଆଉ ପାଇଜାମା ଉପରେ ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ କୁର୍ତ୍ତା ପିନ୍ଧିଥାଆନ୍ତି । ଧନୀଲୋକମାନେ ରେଶମର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧନ୍ତି । ସାଧାରଣ ଲୋକେ କପାତୂଳାରେ ତିଆରି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧନ୍ତି । ଶୀତଦିନରେ ଏ ଦେଶରେ ଭୟଙ୍କର ଶୀତ ହୁଏ । ସେତେବେଳେ ଆମେମାନେ ଗୋଟାକ ଉପରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଏହିପରି ତିନି ଚାରିଟା କୁର୍ତ୍ତା ପିନ୍ଧୁ । କେହି କେହି ତୂଳାଭରା ପତଳା ଗଦିରେ କୋଟ୍ ତିଆରି କରି ପିନ୍ଧନ୍ତି । ଏପରି କୋଟ୍ ଯେପରି ନରମ ସେହିପରି ଗରମ ମଧ୍ୟ ହୁଏ ।

କାହ୍ନୁ ଉ-ଫେଙ୍ଗର ଜୋତାକୁ ଅନାଇ ପଚାରିଲା— ହେ ମଉସା ! ତମର ଏ ଜୋତା କାହିଁରେ ତିଆରି ହୋଇଛି ?

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍— ଏ ଜୋତା, ଘାସ ଓ ଦଉଡ଼ିରେ ତିଆରି ହୋଇଛି । ଆମ ଦେଶରେ ପଶୁ ବେଶୀ ନାହାନ୍ତି । ଚମଡ଼ା ମିଳିବ କାହୁଁ ?

କାହ୍ନୁ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ କହିଲା— ଦେଖୁଛ ତ ମାମୁ ! ଏ ଲୋକଗୁଡ଼ିକ କେଡ଼େ ବାଙ୍ଗରା !

ଜହ୍ନମାମୁ— ହଁ ଏ ଜାତିର ଲୋକେ ବେଶୀ ଡେଙ୍ଗା ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଏମାନଙ୍କ ମୁହଁ ଗୋଲ, ନାକ ଚେପ୍ଟା, ଆଖି ଛୋଟ । ଆଉ ଦେଖ, ଏମାନଙ୍କ ଦେହର ରଙ୍ଗ ଧଳା ନୁହେଁ, କି କଳା ନୁହେଁ, ଅଳ୍ପ ହଳଦିଆ । ଏମାନେ ଭାରି କାମିକା ଲୋକ । ଛୁଆପିଲା, ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ସମସ୍ତେ କାମରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ଦଣ୍ଡେ ହେଲେ କେହି ତୁଛାକୁ ବସି ରହନ୍ତି ନାହିଁ ।

କଥା କହୁଁ କହୁଁ ଅଧରାତି ହୋଇଗଲା । କାହ୍ନୁକୁ ନିଦ ଘାରିଲା ।

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍ କହିଲା— ଆସ, ତମେ ଦୁହେଁ ଆସ । ଏହି ଘରେ ଶେଯ ପଡ଼ିଛି, ଶୋଇବ ।

କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଶୋଇବାକୁ ଗଲେ । ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ଆଉ ଗୋଟିଏ କୋଠରିକୁ ଶୋଇବାକୁ ଗଲା । ସେତେବେଳକୁ ତା' କୁଟୁମ୍ବଯାକ ନିଘୋଡ଼ ନିଦରେ ଶୋଇପଡ଼ିଥିଲେ ।

କୁଆ କା' ନ କରୁଣୁ ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍ ଓ ତା' ବଂଶଯାକ ନିଦରୁ ଉଠି ଯେଝା କାମରେ ଲାଗିଗଲେ । ଚୁ'ର ମା' ତରତର ହୋଇ ବାସିପାଇଟି ସାରିଦେଲା । ତା'ପରେ ଜଳଖିଆ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ରୋଷେଇ ଘରକୁ ଗଲା । ଚୁ'ର ସାନ ଭଉଣୀ କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକଗୁଡ଼ିକ ଭାଡ଼ି ଭିତରୁ ବାହାର କରିଦେଲା । ଚୁ'ଘୁଷୁରି ପଲକୁ ଅଗଣା ଭିତରୁ ପଦାକୁ ଅଡ଼େଇ ଦେଲା । ଚୁ'ର ବାପା ମଇଁଷି କାନ୍ଧରେ ଯୁଆଳି ବାନ୍ଧି ବିଲକୁ ଯିବାପାଇଁ ସଜବାଜ ହେଲା । ଦି'ମାସର ସାନ ଝିଅଟିର କାମଦାମ କିଛି ନଥାଏ । ସେ ଖାଲି କାଉଁ କାଉଁ କରି କାନ୍ଦି ଘରଦୁଆର କମ୍ପାଉଥାଏ । ତା' ରଡ଼ିରେ କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।

ଚୁ'ର ମା' ଏତେବେଳକୁ ଜଳଖିଆ ତିଆରି କରି ସାରିଲାଣି । ଜଳଖିଆ କ'ଣ କି ସିମେଇ ଖିରି ଆଉ ଗଜା । ସେ ଗହମ ଅଟାରେ କୁକୁଡ଼ା ଅଣ୍ଡା ମିଶାଇ ତାକୁ ସୂତାପରି ସରୁ ସରୁ ବଳି ଖରାରେ ଶୁଖାଇ ରଖିଥାଏ । ତାକୁ ଗରମ ପାଣିରେ ଅଳ୍ପ ସିଝାଇ ଦେଲେ ଖିରି ହୁଏ । ଅଟାକୁ ପାଣିରେ ଗୋଳାଇ ସେ ସେଥିରୁ ସାନ ସାନ ଚକତି ତିଆରି କରେ । ଚକତିଗୁଡ଼ିକ ସେକି ତାକୁ ଚିନିପାଗ କଲେ ଗଜା ତିଆରି ହୁଏ ।

ଚୁ'ର ମା' ଏହି ଜଳଖିଆ ଆଣି କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲା । ଏ ନୂଆପ୍ରକାର ଜଳଖିଆ ସେମାନଙ୍କୁ ଭାରି ଭଲ ଲାଗିଲା । ତା'ପରେ ଚୁ'ର ମା' ଦୁଇ ପିଆଲା ଚା' ଆଣିଦେଲା ।

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍ ଜଳଖିଆ ଖାଇ ବିଲକୁ ବାହାରିଲା । ଚୁ'କୁ ଡାକି କହିଲା— ରେ ପୁଅ ! ତୁ ଆଜି ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବୁ ନାହିଁ । ଘରେ ଦୁଇଜଣ ଅତିଥି ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଆଖପାଖରେ ବୁଲାଇ ଆଣିବୁ ।

ଚୁ ସାଙ୍ଗରେ କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ବୁଲିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ଗାଁକୁ ଗାଁ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଗାଁ ଭିତର ଦେଇ ସେମାନେ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଗାଁ ଶେଷମୁଣ୍ଡରେ ଖାଲି ଧାନକ୍ଷେତ ଆଉ ବାଉଁଶବୁଦା ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ଏତେ ବାଉଁଶଗଛ ଦେଖି ଜହ୍ନମାମୁ ଚୁ'କୁ ପଚାରିଲେ— ଏଗୁଡ଼ାକ ତମର କି କାମରେ ଲାଗେ ?

ଚୁ କହିଲା— ବାଉଁଶ ଆମ ଦେଶର ଅତି ଦରକାରୀ ଜିନିଷ । ଏଥିରେ ଆମେ ପାଛିଆ ଟୋକେଇ ବୁଣୁଁ । ଘର ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ବାଉଁଶ ଦରକାର ହୁଏ । ବାଉଁଶରେ ଆମେ ଘରର ନାନା ପ୍ରକାର ସରଞ୍ଜାମ ତିଆରି କରୁଁ । ଆମ ଦେଶର ନାଉରିମାନେ ବାଉଁଶରେ ନାଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି । ତା'ଛଡ଼ା ବାଉଁଶ କନ୍ଦା ଆମର ଅତି ଉପାଦେୟ ଖାଦ୍ୟ ।

ଗାଁ ଗଣ୍ଡା ପାରି ହୋଇଯାଇ ସେମାନେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ସଡ଼କ ରାସ୍ତାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସଡ଼କରେ ଖଣ୍ଡେଦୂର ଯାଇ ଦେଖିଲେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାଣ୍ଡ କୋଠାଘର । ଏ ଘରେ ଧାଡ଼ିକି ଧାଡ଼ି ବଡ଼ ବଡ଼ ଝରକା ଓ କବାଟ ଲାଗିଛି । ଘରର ଛାତ ଚାରିପାଖରେ ଅଧପୁରୁଷେ ଉଚ୍ଚର ପାଚେରି ବୁଲିଛି ।

କାହ୍ନୁ କହିଲା— ହେ ଚୁ ଭାଇ ! ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଘରଟା କାହାର ?

ଚୁ— ଏ ଘରଟି ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲ ଘର । ଏଥିରେ ପାଞ୍ଚଶହ ସରିକି ପିଲା ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତି ।

ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁ— ଚାଲ, ସ୍କୁଲକୁ ଯିବା । ତମ ଦେଶର ପିଲାଏ କିପରି ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତି ଦେଖିଯିବା ।

ଚୀନାପିଲାମାନେ ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢୁଛନ୍ତି

ସେମାନେ ସ୍କୁଲର ସବା ତଳ କ୍ଲାସରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବାହାରୁ ଦେଖିଲେ କଳାପଟାରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅଦ୍ଭୁତ ପ୍ରକାରର

ଚିହ୍ନ ଲେଖାହୋଇଛି । ପିଲାମାନେ ସେଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ନିଜ ଖାତାରେ ତୂଳୀ ସାହାଯ୍ୟରେ ଆଙ୍କୁଛନ୍ତି ।

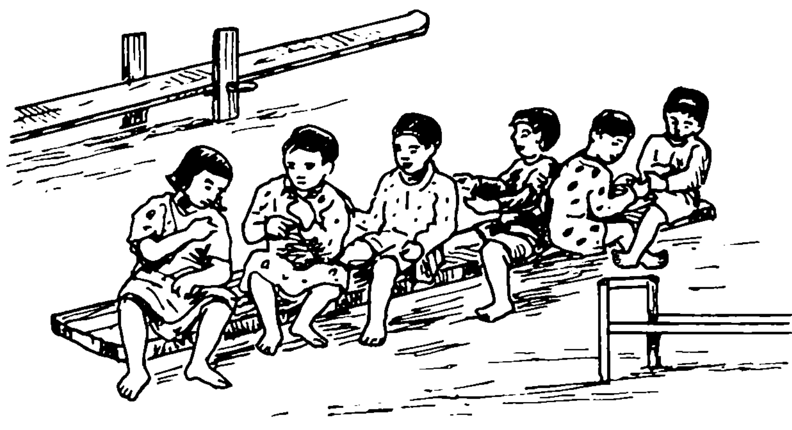
ମାଷ୍ଟର କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ କ୍ଲାସ ଭିତରକୁ ଡାକିନେଲେ । ଚୁ ବାହାରେ ରହିଲା । ସେ ପାଠ ଶାଠ କିଛି ପଢ଼ିନାହିଁ । ପାଠପଢ଼ା କଥା ବୁଝିବ ଅବା କଅଣ ?

 କାହ୍ନୁ ଭାବିଥିଲା ପିଲାମାନେ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତା' ନୁହେଁ । ମାଷ୍ଟର କହିଲେ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ଲେଖୁଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଆ ପରି ଚୀନ୍ ଭାଷାରେ ୫୦ଟି ଅକ୍ଷର ନାହିଁ । ଏ ଭାଷାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶବ୍ଦ ପାଇଁ ଅଲଗା ଅଲଗା ଚିହ୍ନ ଅଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ କଲମରେ ଲେଖିହୁଏ ନାହିଁ । ତୂଳୀରେ ଆଙ୍କିବାକୁ ହୁଏ । ଆମେମାନେ ଯେପରି ବାଁ ଦିଗରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଡାହାଣ ଦିଗକୁ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି କରି ବହି ପଢ଼ୁଁ, ଚୀନାମାନେ ସେପରି ପଢ଼ନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ ପୃଷ୍ଠାର ଉପର ଆଡ଼ୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସଳଖ ଭାବରେ ତଳଆଡ଼କୁ ପଢ଼ନ୍ତି । ସେମାନେ ପୃଷ୍ଠାର ଉପର ଭାଗର ଡାହାଣ ଦିଗରୁ ପଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି ଏବଂ ବାଁ' ଦିଗକୁ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି କରି ପଢ଼ି ବାଁ' ଦିଗର ସବାତଳ କୋଣରେ ପଢ଼ା ଶେଷ କରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଲେଖାର ରୀତି ମଧ୍ୟ ଏହିପରି— ଉପରୁ ତଳଆଡ଼କୁ ।

日 ସୂର୍ଯ୍ୟ | 人 ମଣିଷ
月 ଚନ୍ଦ୍ର | 大 ବଡ଼
水 ଜଳ | 天 ସ୍ୱର୍ଗ
火 ଅଗ୍ନି | 早 ଶୀଘ୍ର

କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ସ୍କୁଲର ଖେଳଛୁଟି ଘଣ୍ଟା ଢଂ ଢଂ କରି ବାଜିଲା । ପିଲାମାନେ ପାଟିତୁଣ୍ଡ କରି କ୍ଲାସରୁ ବାହାରି ଆସିଲେ । ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ଯାଇ ସମସ୍ତେ ଖେଳପଡ଼ିଆରେ ରୁଣ୍ଡ ହେଲେ । କେତେକ ପିଲା ଦୋଳିରେ ଝୁଲିଲେ । କେତେକ ଖଣ୍ଡେ ଗଡ଼ାଣିଆ ପଟାର ଉପର ମୁଣ୍ଡକୁ ଉଠି ସେଠାରୁ ତଳକୁ ଖସି ଖସି ଆସୁଥାନ୍ତି । ଆଉ କେତେକ ସି-ସ ଖେଳରେ ମାତିଗଲେ । ଦଳେ ପିଲା ଚକାଚକା ଭଉଁରି ଖେଳ ଖେଳିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ପିଲାମାନେ ସି-ସ ଖେଳୁଛନ୍ତି

କାହ୍ନୁ ପିଲାଙ୍କ ଖେଳକୁ ଏକ ଧ୍ୟାନରେ ଅନାଇ ରହିଥାଏ ।

ଚୁ' କହିଲା — ଏ ଖେଳଗୁଡ଼ିକ ସ୍କୁଲ ପିଲାମାନେ ବେଶି ଖେଳନ୍ତି । ଘୁଡ଼ୀ ଉଡ଼ାଇବା ଆମ ଦେଶର ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଖେଳ । ଖାଲି ଯେ ପିଲାମାନେ ଘୁଡ଼ୀ ଉଡ଼ାନ୍ତି ତା' ନୁହେଁ । ବର୍ଷକରେ ଦିନେ ଘରର ବଡ଼ ସାନ ସମସ୍ତେ ଘୁଡ଼ୀ ଉଡ଼ାନ୍ତି । ସେ ଦିନଟା ଆମର ଗୋଟାଏ ଉତ୍ସବ ଦିନ । ଆମେ ଭିନେ ଭିନେ ରଙ୍ଗର ଓ ଭିନେ ଭିନେ ଆକାରର ଘୁଡ଼ୀ ତିଆରି କରୁଁ । କେତେକ ଘୁଡ଼ୀର ଆକାର ବାଦୁଡ଼ି ପରି, ଆଉ କେତେକ ଘୁଡ଼ୀର ଆକାର ମାଛ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରାଣୀପରି ହୋଇଥାଏ ।

କାହ୍ନୁ— ଆମ ଦେଶରେ ବି ଘୁଡ଼ୀ ଉଡ଼ାଇବା ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଖେଳ ।

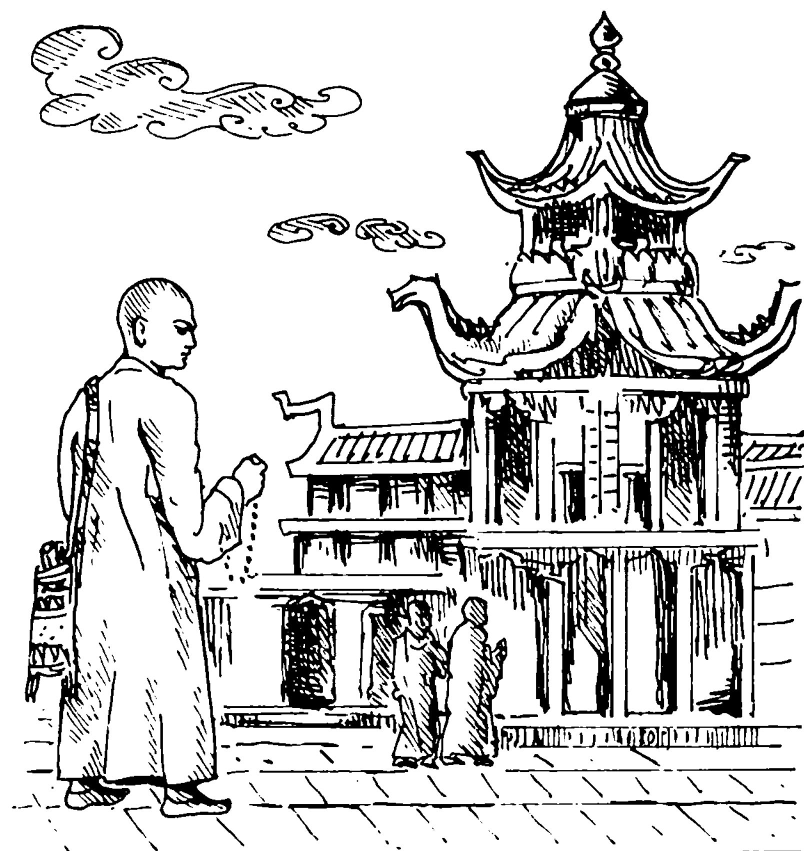

ଚୀନ୍ ଦେଶର ଘୁଡ଼ୀଉଡ଼ା ଉତ୍ସବ

ଚୁ— ଆମ ଦେଶରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଦୁଇଟା ଉତ୍ସବ ସମସ୍ତେ ପାଳନ୍ତି । ନୂଆ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ପୂନେଇ ଦିନ ଆଲୋକ ଉତ୍ସବ ହୁଏ । ସେଦିନ ରାତିରେ ଭିନେ ଭିନେ ଆକାର ଓ ପ୍ରକାରର ଲଣ୍ଠନ ସବୁ ରାସ୍ତାକଡ଼ରେ ଓ ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଝୁଲାଇ ଦିଆଯାଏ । ଆଉ ଗୋଟିଏ ପର୍ବଦିନ ହେଉଛି ବୋଇତ ବନ୍ଦାଣ । ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ ଏ ପର୍ବଟି ଆମେ ପାଳୁଁ । ନଈରେ ଓ ସମୁଦ୍ରରେ ଆମର ଯେତେ ନାଆ ଓ ଜାହାଜ ଭାସୁଥାଏ, ସେସବୁକୁ ସଜାସଜି କରି ବନ୍ଦାଉଁ । ଏ ଦୁଇ ଉତ୍ସବରେ ସମସ୍ତେ ଖୁବ୍ ମଉଜ ମଜଲିସ୍ କରନ୍ତି ।

ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁ କହିଲେ— ରେ କାହ୍ନୁ ! ବେଳ ଉଛୁର ହେଲାଣି । ଚାଲ, ଏହିଠାରୁ ଫେରିଯିବା । ଆଉ କେତେ ବୁଲିବା ?

ଚୁ କହିଲା— ଆଉ ଅଳପ ବାଟ ଗଲେ ଗୋଟାଏ ଧର୍ମମନ୍ଦିର ପଡ଼ିବ । ମନ୍ଦିରଟା ଦେଖିଯିବ ନାହିଁ ?

ଚୀନ୍ ଦେଶର ପାଗୋଡ଼ା ଓ ପୁରୋହିତ

କାହ୍ନୁ କହିଲା— ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁ ମୋଟା ମଣିଷ । ସେ ବେଶି ବାଟ ଚାଲିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏତେ ବାଟ ଚାଲି ଚାଲି ଆସି ଥକି ପଡ଼ିଲେଣି ।

ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁ— ହେଉ, ଚାଲ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲ । ମନ୍ଦିରଟା ଦେଖି ନଗଲେ କାହ୍ନୁର ମନ ଫିକା ପଡ଼ିଯିବ ।

କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଚୁ ସାଙ୍ଗରେ ଆଉ କିଛିଦୂର ଆଗକୁ ଗଲେ । ଦୂରରୁ ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିରର ଶିଖ ଦେଖାଗଲା । ଚାଲି ଚାଲି ବାଟ ସରୁନାହିଁ । ମନ୍ଦିରଟା ଯେପରିକି ଘୁଞ୍ଚି ଘୁଞ୍ଚି ଯାଉଛି ।

ଚୁ କହୁଥାଏ — ଆଉ ଡାକେ ବାଟ ଆସ । ମନ୍ଦିରଟା ପରା ହେଇ ପାଖରେ ଦେଖାଗଲାଣି !

ଶେଷରେ ସମସ୍ତେ ଯାଇ ମନ୍ଦିର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ଅଧିକାଂଶ ଚୀନାଲୋକଙ୍କର ଧର୍ମ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ । ଏମାନଙ୍କ ଧର୍ମମନ୍ଦିରଗୁଡ଼ିକୁ ପାଗୋଡ଼ା କହନ୍ତି । ପାଗୋଡ଼ାଗୁଡ଼ିକର ଅଗ୍ରଭାଗ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ହୋଇ ବହୁତ ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠିଥାଏ । ଚୀନ୍ ଦେଶରେ ହଜାର ହଜାର ପାଗୋଡ଼ା ଅଛି । ପାଗୋଡ଼ାରେ ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି ଅତି ଯତ୍ନରେ ରଖା ହୋଇଥାଏ । ବୌଦ୍ଧ ପୁରୋହିତମାନେ ପାଗୋଡ଼ାରେ ରହନ୍ତି । ସେମାନେ ଗେରୁଆ ଲୁଗା ପିନ୍ଧନ୍ତି, ମୁଣ୍ଡ ନଣ୍ଡା ହୁଅନ୍ତି ଓ ସାରା ଜୀବନ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ରହନ୍ତି । ଧର୍ମଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କାମ । ଜହ୍ନମାମୁ ଆଉ ଅଧିକ ଦୂର ଯିବାକୁ ଅମଙ୍ଗ ହେଲେ । ତେଣୁ ତିନିହେଁଯାକ ଘରମୁହାଁ ହୋଇ ଫେରିଲେ । ବାଟରେ ଆସୁ ଆସୁ ଚୁ କହିଲା — ଆମ ଦେଶର ଆଉ ଗୋଟାଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଜିନିଷ ତମେମାନେ ଦେଖିଯାଇ ପାରିଲ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ମୋ ମନରେ ଦୁଃଖ ହେଉଛି ।

କାହ୍ନୁ ପଚାରିଲା — ତାହା କଅଣ ?

ଚୁ — ଆମ ଦେଶର ପ୍ରକାଣ୍ଡ ପାଚେରି । ଏଡ଼େ ବଡ଼ ପାଚେରି ପୃଥିବୀରେ ଆଉ ନାହିଁ । ଏହି ପାଚେରି ପନ୍ଦର ଶହ ମାଇଲ ଲମ୍ବା, ଉପର ଅଂଶର ଚଉଡ଼ା ପଚିଶ ଫୁଟ । ଉଚ୍ଚାରେ ବି କମ୍ ନୁହେଁ — ହାରାହାରି ୨୨ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚ । ମଝିରେ ମଝିରେ ୪୦ରୁ ୬୦ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚର ବୁରୁଜମାନ ଅଛି । ଏଥିରେ ସୈନ୍ୟମାନେ ରହନ୍ତି । ବାରୁଦ ମଧ୍ୟ ରଖାଯାଏ ।

ଜହ୍ନମାମୁ — ଏଡ଼େ ବଡ଼ ପାଚେରି ତିଆରି ହେଉଥିଲା କାହିଁକି ?

ଚୁ — ମଧ୍ୟ-ଏସିଆର ଦୁର୍ବୃତ୍ତମାନଙ୍କ ଆକ୍ରମଣରୁ ଚୀନ୍‌କୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଅତି ପୁରୁଣା କାଳରେ ଏ ପାଚେରି ତିଆରି ହୋଇଥିଲା ।

ପୃଥିବୀର ସାତଗୋଟି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଜିନିଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଚୀନ୍‌ର ଏହି ପ୍ରକାଣ୍ଡ ପ୍ରାଚୀର ଗୋଟିଏ ।

ଚୀନର ପ୍ରକାଣ୍ଡ ପ୍ରାଚୀର

କାହ୍ନୁ— ସତେ ! ଆମେ ଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଜିନିଷଟା ଦେଖିଯାଇ ପାରିବୁ ନାହିଁ ?

ଜହ୍ନମାମୁ— ହଇରେ କାହ୍ନୁ ! ଦୁନିଆରେ ଯେତେ ଜିନିଷ ଅଛି ସବୁ କ'ଣ ତୁ ଏକାବେଳକେ ଦେଖିବୁ ? ଆଉ ଥରେ କେବେ ଏ ଦେଶକୁ ଆସିଲେ ଏ ପାଚେରିଟା ଆଗ ଦେଖିବୁ । ମୁଁ ପରା ବାଟ ଚାଲି ଚାଲି ହାଲିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଲିଣି । ଆଉ ପାହୁଣ୍ଡେ ବାଟ ଯିବାକୁ ବି ପାଦ ଉଠୁନାହିଁ । ତା'ପରେ ପୁଣି ଭୋକରେ ପେଟ ଜଳିଲାଣି ।

କାହ୍ନୁ— ହେଉ, ମାମୁ ! ତମେ ବୁଢ଼ା ଲୋକ । ବାଟଚଲା ତୁମକୁ ବାଧିଲାଣି । ହେ ଚୁ ଭାଇ ! ଆମକୁ ଗୋଟାଏ ପାଖବାଟ ଦେଇ ନେଇ ଯା ।

ଚୁ ଗୋଟିଏ ହିଡ଼ ବାଟରେ କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ ନେଇଗଲା । ଅନେକ ବାଟ କଟିଗଲା । ବେଳ ରତରତ ସମୟକୁ ତିନିହେଁ ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍ ସେତେବେଳକୁ ବିଲରୁ ଫେରିଆସି ଅତିଥି ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଥାଏ ।

କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ଖିଆପିଆର ଆୟୋଜନ ହେଲା ।

ଚୁ'ର ମା' ଭାତ ଆଉ ଘୁଷୁରି ମାଂସର ତରକାରି ପରଷିଗଲା । ଜହ୍ନମାମୁ ଖାଉଁ ଖାଉଁ ଚୁ'ର ମା'କୁ କହିଲେ– ତମର ଏ ମାଉଁସ ତରକାରି ଖୁବ୍ ସୁଆଦିଆ ଲାଗୁଛି । ଏଥିରେ ପରିବା ବି ପଡ଼ିଛି ।

ଚୁ'ର ମା'– ହଁ, ଆମେ ମାଉଁସରେ ପରିବା ପକାଇ ରାନ୍ଧୁ । ପରିବାଗୁଡ଼ିକ ସାନ ସାନ କରି କାଟିଦେଉଁ । ତରକାରି ସାଙ୍ଗରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ମିଶିଯାଏ । କାଠିରେ ଉଠାଇ ଖାଇବାକୁ ସୁବିଧା ହୁଏ ।

ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କୁ ଭାରି ଭୋକ ହେଉଥିଲା । ସେ ଆକଣ୍ଠ ଭୋଜନ କଲେ । ଖାଇସାରି ସମସ୍ତେ ଚା' ପିଇଲେ ।

ଖିଆପିଆ ସରିବାରୁ କାହ୍ନୁ ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍‌କୁ କହିଲା– ହେ ମଉସା ! ତମ ଦେଶର ଗୋଟାଏ ଗପ କହନ୍ତ କି, ଆମେ ଶୁଣନ୍ତୁ ।

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍– ହେଉ, ଜଣେ ଅନ୍ଧ ଭିକାରି ପିଲା କଥା କହିବି । ତୋ ମନକୁ ପାଇବ ତ ?

କାହ୍ନୁ– ପିଲାଙ୍କ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ମୋର ଭାରି ସଉକ ।

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍– ତେବେ କହୁଛି ଶୁଣ ।

ଚୀନ୍ ଦେଶରେ ଜଣେ ବାଳକ ଥିଲା । ତା' ନାମ ଲୋ-ସାନ୍ । ଜନମରୁ ସେ ଅନ୍ଧ ।

ତା' ବାପ ଭାବିଲା, ଏ ଅନ୍ଧ ପିଲାଟା ମୋର କି କାମ କରିବ ? ଏହାକୁ ଖୁଆଇ ପିଆଇ ଅକାରଣେ ପୋଷିବି ସିନା ।

ତହୁଁ ସେ ପୁଅକୁ କହିଲା– ତୁ ମୋର ଘରେ ରହି କ'ଣ କରିବୁ ? ଘରୁ ବାହାରି ଯା, ଭିକ ମାଗି ଖାଇବୁ ।

ଅନ୍ଧ ବାଳକଟିକୁ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜିବାକୁ କେଉଁଠାରେ ହେଲେ ସ୍ଥାନ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ସେ ଦ୍ୱାର ଦ୍ୱାର ହୋଇ ଭିକ ମାଗି ବୁଲିଲା ।

ତା'ର ସାହା ଭରସା କେହି ନ ଥାଏ । ତା'ର ଗୋଟିଏ କୁକୁର ଥାଏ । କୁକୁରଟିର ନାଁ ଫାନ୍ । ଏହି କୁକୁରଟି ତା'ର ଏକମାତ୍ର ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବନ୍ଧୁ ।

ଫାନ୍ ତା'ର ଟିକି ମୁନିବକୁ ଭାରି ଭଲପାଏ । ମୁନିବ ଯୁଆଡ଼େ ଯାଏ ତା' ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଫାନ୍ ବି ଯାଏ ।

ଲୋ-ସାନ୍ ସବୁବେଳେ ଖଣ୍ଡେ ବାଡ଼ି ହାତରେ ଧରିଥାଏ । ବାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିକ ଠୁକୁରୁ ଠୁକୁରୁ କରି ରାସ୍ତାରେ ଯାଏ । ଆବଡ଼ା-ଖାବଡ଼ା ରାସ୍ତା ପଡ଼ିଲେ ଫାନ୍ ତାକୁ ଅତି ସାବଧାନ ହୋଇ ବାଟ କଢ଼ାଇ ନିଏ । ଫାନ୍ ସାଙ୍ଗରେ ନ ଥିଲେ ତା' ମୁନିବ ରାସ୍ତାରେ କେତେ ଯେ କଚଡ଼ା ଖାଉଥାନ୍ତା ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ ।

ଫାନ୍ ଭାରି ଚତୁର କୁକୁର । ତା' ମୁନିବ ପାଇଁ ସେ ଦି'ପଇସା ରୋଜଗାର ବି କରେ । ଲୋ-ସାନ୍ ତିନିଥର ହାତତାଳି ମାରେ । ଫାନ୍ କ'ଣ କରେ ନା ହାମୁଡ଼ି ପଡ଼ି ଭୂଇଁରେ ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇଦିଏ । ଏ କୌଶଳ ଦେଖି ରାସ୍ତାରେ ଯାଉଥିବା ଲୋକମାନେ ଭାରି ଖୁସି ହୋଇ ତା' ମୁନିବକୁ ପଇସେ ଦୁଇ ପଇସା ଦିଅନ୍ତି ।

ସକାଳୁ ସଞ୍ଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ବାଳକ ଓ ତାହାର କୁକୁର ସହରର ରାସ୍ତାମାନଙ୍କରେ ବୁଲୁଥାଆନ୍ତି । କାହା ପାଖରୁ ପଇସା ଆଉ କାହା ପାଖରୁ ଖାଇବା ପଦାର୍ଥ ପାଆନ୍ତି । ରାତିରେ ଯେଉଁଠି ସେଇଠି ଆଶ୍ରା ନିଅନ୍ତି । କେଉଁଦିନ କାହାର ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଶୁଅନ୍ତି ତ, ଆଉ କେଉଁଦିନ ଖୋଲା ପଡ଼ିଆରେ ଆକାଶ ତଳେ ଶୁଅନ୍ତି ।

ଦିନେ ରାତିରେ ଫାନ୍ ତା' ମୁନିବକୁ ରାସ୍ତା ପାଖରେ ଗୋଟାଏ ଝଙ୍କାଳିଆ ଗଛ ପାଖକୁ ନେଇଗଲା । ଗଛତଳେ ବସି ଦୁହେଁଯାକ ଖଣ୍ଡେ ରୁଟି କାମୁଡ଼ି କାମୁଡ଼ି ଖାଇଲେ । ତା'ପରେ ସେଠାରେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ ।

ଲୋ-ସାନ୍ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲା । ସେ ଦେଖିଲା— ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦରୀ ପରୀ ତା' ପାଖକୁ ଆସି କଅଁଳ ସ୍ୱରରେ କହୁଛି— ଲୋ-ସାନ୍, ଲୋ-ସାନ୍, ମୋତେ ଦେଖି ପାରୁଛୁ ?

ଲୋ-ସାନ୍ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେଖିଲା – ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦରୀ ପରୀ ତା'ପାଖକୁ ଆସିଲା

ଲୋ-ସାନ୍ ଦୁଃଖକରି କହିଲା – ହାୟ ହାୟ ! ମୁଁ ପରା ଅନ୍ଧ, ଦେଖିବି କିପରି ?

ପରୀ କହିଲା – ଦୁଃଖ କର ନା, ବାଳକ ! ମୁଁ ତୋର ସାହା ହେବି ।

ଲୋ-ସାନ୍ ମନରେ ଆଶା ବାନ୍ଧି ପଚାରିଲା – ସତେ କ'ଣ ମୁଁ ଦେଖି ପାରିବି ? ମୋତେ ଦେଖିବାର ଶକ୍ତି ଦେଇପାରିବ ?

ପରୀ – ନା, ତାହା ମୁଁ ଦେଇପାରିବି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତୁ ନିଜେ ଏପରି କିଛି କାମ କରିବୁ ଯାହାଦ୍ୱାରା ତୁ ଦେଖିବାର ଆଲୋକ ପାଇବୁ । ତୁ ଯେତେଥର ଭଲ କାମ କରିବୁ, ପ୍ରତି ଥର ତୋ ଆଖିକୁ ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଅଲୋକ ଆସିବ । ଯେତେ ଥର ତୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତି ସଦୟ ହେବୁ, ଅନ୍ୟର ଉପକାର କରିବୁ, ସେତେଥର ତୁ ଆଖିରେ ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଅଧିକ ଭଲକରି ଦେଖିପାରିବୁ । ତୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ହେଲେ ବା ସ୍ୱାର୍ଥପର ହେଲେ, ତୋ ଆଖିରୁ ଅଲୋକ ଅପସରି ଯିବ । ତୋତେ ଆହୁରି ବେଶି ଅନ୍ଧାର ଦିଶିବ ।

ପରୀ କୁଆଡ଼େ ଉଭେଇଗଲା । ଲୋ-ସାନ୍‌ର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟର ଉଷୁମ କିରଣ ତା' ମୁହଁ ଉପରେ ଝଟକିଲା । ସେ ନିଜକୁ ଭାରି ସୁଖୀ ମନେକଲା । ଫାନ୍ ବି ଆଜି ସୁଖୀ । ସେ ତା' ମୁନିବର ହାତକୁ ଚାଟିଲା ଆଉ ଭୋ ଭୋ କରି ଭୁକିଲା ।

ଲୋ-ସାନ୍ କହିଲା— ଫାନ୍ ! ତୁ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବୁ । ତୋ ବିନା ମୁଁ କିଛି କରିପାରିବି ନାହିଁ ।

ଲୋ-ସାନ୍ ଆଉ ତା' କୁକୁର ଏକାଠି ସଡ଼କରେ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଲୋ-ସାନ୍ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଯେଉଁ ପରୀକୁ ଦେଖିଥିଲା, ସେହି ପରୀ କଥା ଭାବୁଥାଏ ।

ସଡ଼କରେ ଯାଉଁ ଯାଉଁ ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ଜଣେ ବୁଢ଼ା ଭିକାରି ସଡ଼କ କଡ଼ରେ ବସିଛି । ତା' ପାଖଦେଇ ଗଲାବେଳକୁ ବୁଢ଼ା କହିଲା— କିଏ ଯାଉଛ ହୋ ! ଏ ଅନ୍ଧ ବୁଢ଼ାକୁ ଗୋଟିଏ ପଇସା ଦିଅ ।

ଲୋ-ସାନ୍ କହିଲା ମୁଁ ବି ଅନ୍ଧ । ମୁଁ ବି ଭିକାରି ।

ବୁଢ଼ା କହିଲା — ହେ ବାଳକ ! ମୁଁ ତୋଠାରୁ ଅଧିକ ହୀନକପାଳିଆ । ତୁ ଚାଲି ପାରୁଛୁ । ମୋର ଚାଲବୁଲ ହେବାର ଶକ୍ତି ନାହିଁ— ମୁଁ ଛୋଟା ।

ଲୋ-ସାନ୍ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ହେଲା । ତା' ପାଖରେ ଅଛି କଅଣ ଯେ ସେ ବୁଢ଼ାକୁ ଦେବ ? ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ପଇସା ତା'ର ସମ୍ବଳ ଥିଲା । ସେ ଗୋଟାକ ବୁଢ଼ା ହାତକୁ ବଢ଼ାଇଦେଲା ।

ବୁଢ଼ା ଭିକାରି ଆଖି ଛଳଛଳ କରି ପଇସାଟି ତା ହାତରେ ନେଲା ।

ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ଲୋ-ସାନ୍‌ର ଆଖିରେ ଗୋଟିଏ ଦିବ୍ୟ ଆଲୋକ ରେଖା ଝଟକିଗଲା । ତା' ଆଖି ଟିକିଏ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦେଖାଗଲା । ସେ ଅନ୍ଧକାର ଭିତର ଦେଇ ଆଲୋକର ଆଭା ଦେଖିପାରିଲା ।

ଲୋ-ସାନ୍ ତା' କୁକୁରକୁ କହିଲା— ଦେଖ୍ ଫାନ୍ ! ମୁଁ ଯେଉଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିଲି ତାହା ସଫଳ ସ୍ୱପ୍ନ ।

ସେଦିନ ରାତିରେ ଲୋ-ସାନ୍ ଭିକାରି ନିବାସରେ ଶୋଇଲା । ସହର ସୀମାନ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ଭଙ୍ଗା ଦଦରା ଘର । ଏହି ଘରେ ଭିକାରିମାନେ ଆଶ୍ରା ନିଅନ୍ତି । ଘରର ଗୋଟାଏ କୋଣରେ ଜଣେ ବୁଢ଼ୀ, ଅତି ବୁଢ଼ୀ ଭିକାରୁଣୀ ବସିଥାଏ । ତା'ର ଦିହପା ଭଲ ନ ଥାଏ । ଭୋକରେ ତା'ପେଟ ଜଳୁଥାଏ । ଲୋ-ସାନ୍ ପାଖରେ ଖଣ୍ଡେ ମାତ୍ର ଶୁଖିଲା ରୁଟି ଥିଲା । ଏ ଖଣ୍ଡିକ ସେ ରାତିରେ ଖାଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ବୁଢ଼ୀର ଦୁଃଖ ଦେଖି ତା'ର ହୃଦୟ ତରଳିଗଲା । ସେ ରୁଟି ଖଣ୍ଡକ ବୁଢ଼ୀ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇଦେଲା । ବୁଢ଼ୀ କହିଲା— ରେ ପୁଅ ! ତୁ ମୋ ପ୍ରାଣ ବଞ୍ଚାଇଲୁ । ଆଶୀର୍ବାଦ କରୁଛି ତୁ ଦୀର୍ଘଜୀବୀ ହୁଅ ।

ଆଖିପିଛୁଳାକେ ଲୋ-ସାନ୍‌ର ଆଖିରେ ଗୋଟିଏ ଆଲୋକ ରେଖା ଝଟକିଲା । ଆଖିରେ ସେ ଆଉ ଟିକିଏ ଭଲକରି ଦେଖିପାରିଲା । ଲୋ-ସାନ୍ ବୁଢ଼ୀକୁ ପଚାରିଲା— ଆଜି କ'ଣ ଜହ୍ନରାତି ?

ବୁଢ଼ୀ କହିଲା— ହଁ ରେ ପୁଅ ! ଆଜି ପୂନେଇ ଜହ୍ନ ଆକାଶରେ ଶୋଭା ପାଉଛି ।

ଲୋ-ସାନ୍ ଭାରି ଖୁସି ହୋଇ କହିଲା— ହଁ ସତ ତ । ହେଇ ପରା ଆକାଶରେ ପୂନେଇଁ ଚାନ୍ଦ !

ଲୋ-ସାନ୍ ଖାଇବା କଥା ଭୁଲିଗଲା । ସେ ନିଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ପରଦିନ ସକାଳେ ଉଠି ଲୋ-ସାନ୍ ଓ ଫାନ୍ ଭୋକରେ ଅଥୟ ହେଲେ । ପାଖରେ କିଛି ଖାଇବାକୁ ନାହିଁ । କଅଣ କରିବେ ?

ଲୋ-ସାନ୍ କହିଲା— ଆସ ଫାନ୍ ! ସହରକୁ ଯିବା । କିଛି ଖାଇବା ପଦାର୍ଥ ମାଗି ଆଣିବା ।

ସହରକୁ ଯେଉଁ ରାସ୍ତା ପଡ଼ିଥାଏ ସେହି ରାସ୍ତାରେ ଦୁହେଁଯାକ ଗଲେ । ଗୋଟିଏ କୁକୁଡ଼ା କକ୍-କକ୍ କରି ରାସ୍ତାର ଏପାଖରୁ ସେପାଖକୁ ଦଉଡ଼ି ଯାଉଥିଲା । ଫାନ୍ ତୀରବେଗରେ ଦଉଡ଼ିଯାଇ ଝାମ୍ପମାରି କୁକୁଡ଼ାଟିକୁ ମାରିପକାଇଲା । କୁକୁଡ଼ାଟିକୁ ମୁହଁରେ ଧରି ତା' ମୁନିବ ପାଖକୁ ଆସିଲା ।

ଲୋ-ସାନ୍ ଭାରି ଖୁସି ହୋଇ କହିଲା— ଆଜି ମୋ ଭାଗ୍ୟ ଭଲ । ଏ କୁକୁଡ଼ାଟିକୁ ହାଟରେ ବିକିବି; ଯାହା ପଇସା ମିଳିବ ସେଥିରେ ଫାନ୍‌ର ଓ ମୋର କିଛିଦିନ ପାଇଁ ଅନ୍ନସଂସ୍ଥାନ ହୋଇ ପାରିବ ।

ଲୋ-ସାନ୍ ମଲା କୁକୁଡ଼ାଟିକୁ ତା' କୋଟ୍ ତଳେ ଲୁଚାଇ ଧରିଲା । ଫାନ୍ ତାକୁ ହାଟକୁ ବାଟ କଢ଼ାଇ ନେଲା । ହାଟରେ ଜଣେ ଲୋକ ତିନି ଟଙ୍କା ଦେଇ କୁକୁଡ଼ାଟି କିଣିନେଲା । ଲୋ-ସାନ୍ ଟଙ୍କାଗୁଡ଼ିକ ହାତରେ ନେଲାମାତ୍ରେ ତା' ଆଖି ଆଗରେ ଘୋର ଅନ୍ଧକାର ମାଡ଼ି ଆସିଲା । ସେ ଯେତିକି ଟିକିଏ ଦେଖି ପାରୁଥିଲା ସେତକ ବି ଆଉ ଦେଖିପାରିଲା ନାହିଁ । ଲୋ-ସାନ୍ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଭାବିଲା— ହାୟ ! ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଅନ୍ୟାୟ କାମ କରି ପକାଇଲି । ହାତେ ହାତେ ତା'ର ଫଳ ପାଇଲି । କୁକୁଡ଼ାଟା ମୋର ନୁହେଁ, ଏହାକୁ ମୁଁ ଚୋରାଇ ଆଣିଥିଲି ।

ଫାନ୍ ଯେଉଁଠାରେ କୁକୁଡ଼ାକୁ ଧରିଥିଲା ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଲୋ-ସାନ୍ ଫେରିଗଲା । ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ପଚାରିଲା— ଆଜି ସକାଳେ କାହାର ଗୋଟିଏ କୁକୁଡ଼ା ହଜିଛି କି ?

ଜଣେ ଲୋକ କହିଲା— ହଁ; ମୋ ଭାଇର ଗୋଟିଏ କୁକୁଡ଼ା ହଜିଛି । ସେ ଭାରି ଗରିବ ଲୋକ । କୁକୁଡ଼ାଟି ପ୍ରତିଦିନ ଗୋଟାଏ ଲେଖାଏଁ ଅଣ୍ଡା ଦେଉଥିଲା । ଅଣ୍ଡା ବିକି ସେ ଚଳିଯାଉଥିଲା ।

ଲୋ-ସାନ୍ କହିଲା— ବଡ଼ ଦୁଃଖର କଥା, ମୋ କୁକୁର ଆଜି ସକାଳେ ଏ କୁକୁଡ଼ାଟିକୁ ମାରିପକାଇଛି । ମୁଁ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ଆସିଛି । ଏହି ଟଙ୍କା ନିଅ, ତମ ଭାଇଙ୍କୁ ଦେବ ।

ଲୋ-ସାନ୍ ଲୋକଟିକୁ ଟଙ୍କା ଦେଲା । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ତା' ଆଖି ଆଗରେ ଅଲୋକର ଝଟକ ଖେଳିଗଲା । ସେ ଆଲୁଅ ଦେଖିପାରିଲା । ଖୁସି ହେଲେ ମଣିଷ ଯେପରି ହସେ, ଲୋ-ସାନ୍ ସେହିପରି ହସିଲା ।

ଲୋ-ସାନ୍‌ର ଜୀବନରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଅଧ୍ୟାୟ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସେ ପରର ଉପକାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତାହାଠାରୁ ଯେଉଁମାନେ ଅଧିକ ଦରିଦ୍ର, ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ପାରୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ କଲା । ଏହିପରି ମାସେ କଟିଗଲା ।

ଏବେ ଲୋ-ସାନ୍ ଦିନ ଓ ରାତି ବାରିପାରୁଛି । ଦିନବେଳେ ଗଛର କଳା ଛାଇ ସେ ଦେଖି ପାରୁଛି । ଫାନ୍ ତାକୁ ଆଉ ବାଟ ଦେଖାଇବା ଦରକାର ହେଉ ନାହିଁ ।

ଦିନେ ଲୋ-ସାନ୍ ଆଉ ଫାନ୍ ନଈକୂଳରେ ବସିଥାନ୍ତି । ପୂର୍ବଦିନ ରାତିରେ ଭାରି ବର୍ଷା ହୋଇଯାଇଛି । ନଈରେ ଅଥଳ ପାଣି ଦୁଇକୂଳ ମାଡ଼ି ବହିଚାଲିଛି । ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ଆର୍ତ୍ତନାଦ ଶୁଭିଲା— ରକ୍ଷା କର, ରକ୍ଷା କର । ମୁଁ ବୁଡ଼ି ଯାଉଛି ।

ଲୋ-ସାନ୍ କଅଣ କରିବ କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ଭାବିଲା— ଫାନ୍ ତ ଭଲ ପହଁରି ଜାଣେ । ସେ ଚାଲାକ ଚତୁର । ସେ ଏ ଲୋକଟିକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିପାରିବ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ମୋର ଏ ପ୍ରିୟ କୁକୁରଟି ଯଦି ବୁଡ଼ିମରେ, ତେବେ ମୋର ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ହେବ ? ସେ ମୋର ଏକମାତ୍ର ସାଥୀ । ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ନ ଥିଲେ ମୁଁ କଅଣ କରିବି ?

ମଣିଷଟି ପୁଣି ଡାକ ପକାଇଲା— କିଏ ଅଛି ହୋ ? ରକ୍ଷା କର, ରକ୍ଷା କର ।

ଲୋ-ସାନ୍ କହିଲା— ଫାନ୍ ! ଯା, ଏଥର ଯା, ମଣିଷଟିକୁ ଉଦ୍ଧାର କର । ଏହା କହି ଲୋ-ସାନ୍ କୁକୁରକୁ ପାଣି ଭିତରକୁ ପେଲି ଦେଲା ।

ଲୋ-ସାନ୍ କହିଲା – ଯା, ଫାନ୍ ଯା । ତାକୁ ରକ୍ଷା କର

କୁକୁର ମଣିଷ ପାଖକୁ ପହଁରି ପହଁରି ଗଲା ।

କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଲୋ-ସାନ୍ ଦେଖିଲା ମଣିଷଟି ପାଣି ଭିତରୁ ଉଠି ଆସି କୂଳରେ ଭୁଷ୍‌କରି ପଡ଼ିଗଲା । ଲୋ-ସାନ୍ ତା'ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ିଯାଇ ପଚାରିଲା – ଭଲ ଅଛ ତ ? ମୋ କୁକୁର କାହିଁ ?

ମଣିଷଟି କଥା କହିପାରୁ ନ ଥାଏ । ସେ ଅତି କଷ୍ଟରେ ମୃଦୁମନ୍ଦ ସ୍ୱରରେ କହିଲା – ହେ ବାଳକ ! କହିବି କଅଣ ? କୁକୁର ଆଉ ନାହିଁ । ମୁଁ ତାକୁ ଭିଡ଼ି ଓଟାରି ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଦୁହେଁ ପରିଶ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲୁଁ । ହେଇ, ସେ ତ ଦୂରରେ ପାଣି ଭିତରେ ଦିଶୁଛି ! ସେ ମୋ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କଲା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାକୁ ବଞ୍ଚାଇ ପାରିଲି ନାହିଁ ।

ଲୋ-ସାନ୍ ରଡ଼ି ଛାଡ଼ି ଭୂଇଁରେ କଚାଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ଅତି ଦୁଃଖରେ ଚିତ୍କାର କଲା – ହାୟ, ଫାନ୍ ! ତୁ ମୋର ଏକମାତ୍ର ସାଥୀ ଥିଲୁ । ତୋତେ ହରାଇ ମୁଁ କଅଣ କରିବି ?

ଲୋ-ସାନ୍ ମୁହଁ ତଳକୁ ପୋତି ଭୋ ଭୋ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ମଣିଷଟି ଉଠି ବସିଲା । ବାଳକକୁ ଦୁଇ ହାତରେ କୁଣ୍ଢେଇ ପକାଇ କହିଲା — କାନ୍ଦ ନା, କାନ୍ଦ ନା, ବାଳକ ! ଘରକୁ ଫେରିଯାଇ ତୋ ବାପାଙ୍କୁ କୁହ । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ତୋ ପାଇଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କୁକୁର କିଣି ଦେବେ ।

ଲୋ-ସାନ୍ କହିଲା — ମୋର ଘରଦ୍ୱାର ନାହିଁ । ମୁଁ ଅନ୍ଧ । ମୋତେ ଯେତେବେଳେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା, ମୋ ବାପା ମୋତେ ଘରୁ ବାହାର କରିଦେଲେ । ମୋର ସାହାଭରସା କେହି ନାହିଁ । ଫାନ୍ ଥିଲା ମୋର ଏକମାତ୍ର ସାଥୀ । ମଣିଷଟି ଆଖି ଛଳ ଛଳ କରି କହିଲା — ଦେଖେଁ ବାଳକ ! ତୋ ମୁହଁ ଦେଖେଁ ।

ଲୋ-ସାନ୍ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ସେହି ମଣିଷକୁ ଅନାଇଲା । ସେ ଏକଦୃଷ୍ଟିରେ ମଣିଷକୁ ଚାହିଁଲା । ସେ ମଣିଷକୁ ଦେଖିପାରିଲା । ସେ ଏବେ ଆଉ ଅନ୍ଧ ନୁହେଁ । ସେ କୁକୁରକୁ ହରାଇଛି ସତ, କିନ୍ତୁ ସେ ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି ପାଇଛି ।

ମଣିଷଟି ଅତି କ୍ଷୀଣ କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲା — ତୋ ନାମ ଲୋ-ସାନ୍ ନୁହେଁ କି ?

ବାଳକ କହିଲା — ହଁ, ଲୋ-ସାନ୍ ମୋ ନାମ । ତମେ ମୋ ନାମ ଜାଣିଲ କିପରି ?

ମଣିଷଟି କହିଲା — ଲୋ-ସାନ୍ ! ମୋ ପୁଅ ! ମୋତେ କ୍ଷମାକର । ମୁଁ ତୋର ବାପ । ତୋ ପ୍ରତି ନିଷ୍ଠୁର ହୋଇ ତୋତେ ଘରୁ ତଡ଼ିଦେଲି । ଏବେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଘରକୁ ଆ । ତୋତେ ଆଉ ଗୋଟିଏ କୁକୁର କିଣିଦେବି ।

ଲୋ-ସାନ୍ କ୍ରୋଧ ସମ୍ବରଣ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ଭାବିଲା — ଏହି ତ ମୋର ନିଷ୍ଠୁର ବାପା । ବାପାଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ମୋର ସବୁ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା । ତେବେ ବି ସେ ମୋର ବାପା । ମୁଁ ତାଙ୍କ ପୁଅ ।

ଏହା ଭାବି ଲୋ-ସାନ୍ କହିଲା— ବାପା ! ତମକୁ କ୍ଷମା କଲି । ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଘରକୁ ଫେରିଯିବି । କିନ୍ତୁ ଦେଖ ବାପା ! ମୁଁ ଏବେ ଦେଖିପାରୁଛି । ମୁଁ ଆଉ ଅନ୍ଧ ନୁହେଁ ।

ବାପା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ବାପ ପୁଅ ଦୁହେଁ ଘରମୁହାଁ ହୋଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲିଲେ । ଯାଉଁ ଯାଉଁ ଲୋ-ସାନ୍ ତା' ସ୍ୱପ୍ନ କଥା ବାପାଙ୍କୁ କହିଲା ।

ଲୋ-ସାନ୍‌ର ଏବେ ଆଉ ଗୋଟିଏ କୁକୁର ଅଛି । ତା' ନାମ ମିନ୍ ।

ଲୋ-ସାନ୍ ତା' ଘରେ ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ଅଛି ସତ, ତେବେ ବି ସେ ତାର ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଫାନ୍ କଥା ଭୁଲି ପାରୁନାହିଁ ।

ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍‌ର ଗପ ଏହିଠାରେ ଶେଷ ହେଲା । ଗପ ଶୁଣିସାରି କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ଶୋଇବାକୁ ଗଲେ । ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍ ଦିନସାରା ବିଲରେ କାମ କରି ଥକିପଡ଼ିଥିଲା । ବିଛଣାରେ ପଡ଼ିବାମାତ୍ରେ ସେ ନିଦରେ ଘୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାରିଲା ।

ସକାଳୁ ଉଠି କାହ୍ନୁ ଓ ଜହ୍ନମାମୁ ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ସଜବାଜ ହେଲେ । ଉ-ଫେଙ୍ଗ୍ ଓ ତାର କୁଟୁମ୍ବଙ୍କ ଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ଜହ୍ନମାମୁ ଠେକୁଆ ପିଠିରେ ବସିଲେ । କାହ୍ନୁ ଜହ୍ନମାମୁଙ୍କ କୋଳରେ ବସିଲା । ତିନିହେଁଯାକ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଗଲେ ।

ଜହ୍ନମାମୁ କାହ୍ନୁକୁ ତା' ଘର ପଛପାଖ ଅଗଣାରେ ଓହ୍ଲାଇ ଦେଇ ତାଙ୍କ ରାଇଜକୁ ଉଡ଼ିଗଲେ ।

